

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2003-2004

14 januari 2004

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

BIJZONDERE DECRETEN KIESKRINGEN VOOR DE VERKIEZINGEN VAN HET VLAAMS PAR-
LEMENT

RESOLUTIE VRIJWARING VAN DE MOTORCROSS-SPORT

Inhoud

Nr. 26

Woensdag 14 januari 2004
Middagvergadering

Berichten van verhindering

1

Actuele vragen (Regl. art. 82)

Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen op school

Actuele vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de uitspraken van verschillende ministers aangaande het dragen van hoofddoeken door allochtone meisjes

Actuele vraag van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen in het algemeen en in het onderwijs in het bijzonder

Actuele vraag van de heer Karlos Callens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de hoofddoek

Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen op school

2

Actuele vraag van de heer Roland Van Goethem tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de mogelijke delokalisatie van DHL naar Wallonië

Actuele vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de toekomst van de luchthaven van Zaventem

Actuele vraag van de heer Jos Bex tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en het maximum aantal nachtvluchten op Zaventem

Actuele vraag van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de toekomst van de luchthaven van Zaventem

Actuele vraag van de heer Eloi Glorieux tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de problematiek van het nachtlawaai

13

Voorstel van bijzonder decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1930 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

Voorstel van bijzonder decreet van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende vaststelling van de Vlaamse nationale kieskring voor de verkiezing van het Vlaams Parlement – 278 (1999-2000) – Nrs. 1 en 2

Voorstel van bijzonder decreet van de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Joris Van Hauthem en Jan Penris en mevrouw Marijke Dillen houdende de oprichting van één Vlaamse nationale kieskring met regionale correcties voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1934 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting)

25

Sprekers : de heren Jos Geysels en Herman Lauwers

Artikelsgewijze bespreking

30

Voorstel van resolutie van de heren Jean Geraerts, Jan Penris en Pieter Huybrechts en mevrouw Niki De Gryze betreffende de vrijwaring van de motorcross-sport
– 1270 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

34

Sprekers : de heren Pieter Huybrechts en Peter Gysbechts en mevrouw Mieke Van Hecke

Voorstel van bijzonder decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement
– 1930 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen

37

Hoofdelijke stemming

38

Sprekers : de heren Filip Dewinter en Jos Geysels

Regeling van de werkzaamheden

40

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.25 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Marc Cordeel, Carlo Daelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Hilde De Lobel, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Jaak Gabriels, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Julien Libreht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Flor Ory, , Jan Penris, Jean-Paul Peuskens, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Jan Roegiers, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Cis

Schepens, Eddy Schuermans, Guy Sols, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Walter Vandenbosche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Ilse Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhoove, Jef Van Looy, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Erna Van Wauwe, Josée Vercammen, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Bob Verstraete, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Wilfried Aers, Leo Peeters : gezondheidsredenen ;
Steve Stevaert : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Johan Demol.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen op school

Actuele vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot mevrouw Adelheid Byttebier, over de uitspraken van verschillende ministers aangaande het dragen van hoofddoeken door allochtone meisjes

Actuele vraag van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen in het algemeen en in het onderwijs in het bijzonder

Actuele vraag van de heer Karlos Callens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de hoofddoek

Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen op school

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Dewinter tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen op school, van mevrouw Van Den Heuvel tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de uitspraken van verschillende ministers aangaande het dragen van hoofddoeken door allochtone meisjes, van de heer Martens tot minister Vanderpoorten, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen in het algemeen en in het onderwijs in het bijzonder, van de heer Callens tot minister Vanderpoorten, over de problematiek van de hoofddoek en van de heer De Cock tot minister Vanderpoorten, over een eventueel verbod op het dragen van religieuze symbolen op school.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik begin met een verwijzing naar de Iraanse auteur Chahdortt Djavann, die al een aantal jaar in Frankrijk woont. Zij had gedurende 15 jaar het twijfelachtige genoegen om gehuld te zijn in een chador,

een sluier, en schreef hierover recent het boek 'Bas les voiles'. Zij zegt dat de sluier een soort jodenster is, maar dan voor islamitische vrouwen.

Ik denk dat het belangrijkste argument voor een verbod van de hoofddoek, de chador of de hijab – het lapje textiel heeft nogal wat namen – is, dat we in Europa een aantal, voor onze samenleving essentiële, waarden en normen respecteren, nastreven en moeten durven opleggen. Een van die waarden is de gelijkheid tussen man en vrouw. Dit is een essentiële verworvenheid – waar we soms onvoldoende bij stil staan – die elders in de wereld minder evident is.

Er worden in dit debat nogal wat valse argumenten gebruikt. Daarom wil ik een aantal vooroordelen weerleggen, en een aantal interessante stellingen meegeven.

De hoofddoek, chador en hijab, maar zelfs de burqa – het kleed dat het hele lichaam van de vrouw bedekt – zijn geen religieuze tekens. Het heeft geen zin om een hijab, chador of hoofddoek te vergelijken met een kruisteken of een keppeltje. Het zijn geen religieuze tekens, maar een stigma van discriminatie. De islam stelt ook uitdrukkelijk dat het geen religieus teken of symbool is, het is enkel een uiting van bepaalde ideeën. Het dient om een aantal zaken, die men meent te lezen in de koran, ook toe te passen. Het is een 'uitvoeringsbesluit' van de islam, niet het symbool.

De hoofddoek is vooral het symbool van radicalisering, opgelegd door de conservatieve of – dit is niet altijd hetzelfde – de fundamentalistische vleugel van de islam.

Het is geen toeval dat we de voorbije jaren steeds meer hoofddoeken, chadors en hijabs zien bij islamitische meisjes die hier geboren zijn en behoren tot de tweede of derde generatie. Dit heeft te maken met de radicalisering van de islam. Het is ook een weigering om onze manier van leven, waarden, normen en cultuur te aanvaarden en een teken van verzet tegen onze samenleving. Door het dragen van de hoofddoek willen die meisjes onze manier van leven uitdrukkelijk afwijzen.

De hoofddoek is geen geïsoleerd fenomeen, het is een onderdeel van de islamisering van bepaalde wijken en buurten, in sommige gevallen zelfs van hele stadsdelen of gemeenten. Het hangt samen met de steeds maar veelvuldiger toegepaste praktijk van het ritueel slachten, de ostentatieve moskeeën en minaretten als de uiterlijke tekenen van de islam die we in nogal wat steden zien opduiken,

Dewinter

de erkenning van islamitische feestdagen waarnaar men heeft gestreefd en die men heeft gekregen, het protest tegen varkensvlees in de schoolmaaltijden en het gescheiden zwemmen voor jongens en meisjes. Dit laatste is de vorige dagen een aantal keren opgedoken, onder meer in een interview op Radio 1 waar een draagster van een hijab zei dat ze voorstander was van het gescheiden zwemmen en dat de hijab- en chadordragers zelfs spijbelen als ze door de school verplicht worden om samen met jongens te gaan zwemmen.

Het hoofddoekdebat gaat dus over veel meer dan over een lapje textiel en is meer dan een louter vestimentaire aangelegenheid. Het gaat ook over meer dan over de neutraliteit van het gemeenschapsonderwijs of de ambtenarij. Minimaliseer of banaliseer dit debat dus niet. We zijn overigens in ons land al zo ver dat een foto van een vrouw met een hoofddoek op een identiteitskaart kan – hierover zijn al processen gevoerd – terwijl dat bijvoorbeeld in een land als Turkije bij wet verboden is. In Turkije is het dragen van een hoofddoek door vrouwen en een fez door mannen bij wet verboden, zelfs op straat. Dit geeft te denken en het staat symbool voor het feit dat het over meer gaat dan een louter lapje textiel of de neutraliteit van het gemeenschapsonderwijs of de ambtenarij.

Laten we de hoofddoek niet gelijkstellen met een keppeltje of een kruisje, laten we die toer niet opgaan, want daarover gaat het niet. Laat u ook niet leiden door diegenen die deze argumenten aanhalen om de hoofddoek toch toe te laten. Het is een vals en niet-gegrond argument.

Ik wil een aantal argumenten weerleggen van de voorstanders van een hoofddoek. Meestal zijn zij die zich beroepen op pluralisme, tolerantie, anti-racisme en multiculturaliteit, precies de grootste voorstanders van het symbool van de discriminatie bij uitsteking van vrouwen, zijnde de hoofddoek, de hijab of de chador. Ik heb van de heer Mahassine veelvuldig verklaringen gehoord op de radio en gelezen in de kranten. Volgens hem is dat hetzelfde als een punker met een hanenkam of iemand met een rastakapsel, en dat kan men toch allemaal niet verbieden. De heer Mahassine zou nochtans beter moeten weten en beseffen dat het hier over meer gaat dan over een wat exotische haartooi of een carnavaleske verkleeding.

De AEL, het Minderhedenforum en een aantal andere organisaties zeggen dat men het recht heeft om een hoofddoek te dragen want we leven in een

democratie waar het recht op godsdienstvrijheid toch essentieel is. Ik dacht dat een aantal zogenaamde rechten en vrijheden eindigden waar een aantal andere fundamentele rechten en vrijheden beginnen, onder meer het recht op niet-discriminatie tussen man en vrouw. Ik wijs er op dat degenen die nu gebruik maken van deze rechten, uiteindelijk het liefst zouden terechtkomen in een situatie zoals Afghanistan, Iran of Saoedi-Arabië waar al dit soort van rechten ten eeuwigden dage verbeurd zijn verklaard. Anti-racisme wordt gebruikt als alibi voor discriminatie. Deze argumenten hoor ik vanuit progressieve hoek, waar men blijkbaar wat in de problemen zit met het begrip multiculturaliteit en niet meer weet hoe men integratie moet invullen.

En dan is er de politieke situatie. Collega's van de liberale fractie, federaal minister Dewael lanceerde dit debat, als u het mij vraagt om hoogst twijfelachtige redenen. Misschien wil hij compenseren dat de VLD straks pijnlijk in het zand zal moeten bijten inzake het vreemdelingenstemrecht. Daar de VLD daar blijkbaar geen regeringszaak van wil maken, moet er een bliksemafleider worden gevonden. Dat is dan maar de hoofddoek, in een poging om de VLD te positioneren.

Maar zoals dat gaat in liberale en paarse kringen : minister Dewaels woorden waren nog niet koud, of de heer De Gucht haastte zich al om te zeggen dat Dewael niet spreekt namens de partij of de regering. Een dag later kwam het partijbestuur bijeen en sprak Dewael dan plots wel weer in naam van de partij, maar niet in naam van de regering.

Uiteindelijk komen we dan terecht bij de enige die een beslissing kan nemen en dit VLD-standpunt hard kan maken : anders is het weer allemaal 'bla bla bla', maar zeer weinig 'boem boem boem'. Dat bent u, mevrouw de minister. U kunt de geloofwaardigheid van de VLD terzake ofwel redden ofwel definitief tenietdoen. Het ziet er niet goed uit voor de VLD, want u hebt verklaard dat ambtenaren en leraren zich weliswaar neutraal moeten opstellen, maar dat dit voor leerlingen subtieler ligt. Daar wilt u eerst nog maar eens een conferentie en een debat over organiseren. Dat mag een paar maanden duren, liefst tot na de verkiezingen, als het mogelijk is.

De VLD laat zijn geloofwaardigheid dus van u afhangen. Er zijn ook de regeringspartners. Volgens de sp.a moeten de scholen zelf maar beslissen. Deze partij heeft er geen bezwaar tegen. Ook minister Byttebier profileert zich blijkbaar graag in dit debat, en niet alleen in De Laatste Show van gi-

Dewinter

sterenavond. Ook zij vindt dat de hoofddoek geen probleem stelt. Mevrouw de minister, komt er hic et nunc, dus niet binnen een maand of zes of een jaar of vijf, maar voor de verkiezingen, nu u nog de bevoegdheid hebt inzake onderwijs, nu u het voor het zeggen hebt, een verbod? Zo moeilijk kan het toch niet zijn om daarop te antwoorden, als ik de stelligheid en de kordaatheid zie waarmee minister Dewael, uw vroegere minister-president, de vroegere leider van uw regering, zijn standpunt naar voren brengt. Ik kan me moeilijk indenken dat u als minister van Onderwijs uw vroegere minister-president niet zou volgen.

In het buitenland noemt men dit de chadoroorlog. Daar heeft men terzake al duidelijke standpunten ingenomen. Wij lopen nog wat achter. De term chadoroorlog wordt gebruikt omdat dit een symbolenoorlog is, die niet alleen gaat over een lapje textiel. Ik wil een citaat geven van de heer Kalim Siddiqui, de stichter-voorzitter van het Britse moslimparlement. Drie jaar geleden zei hij tijdens een moslimconferentie in de Limburghallen in Genk het volgende: 'Een vrouw die de hijab draagt, draagt de vlag van de islam. Het is de hoofddoek die de maat aangeeft van het verschil tussen de islam en het westen. De moslimvrouw zegt openlijk en uitdagend dat de westerse beschaving onaanvaardbaar voor ons is, dat ze een ziekte is, een pest voor de mensheid, en dat alleen de islam de menswaardigheid kan geven.'

Tot daar de interpretatie die de conservatieve, radicale vleugel van de islam aan de sluier geeft. Ik meen inderdaad dat chador en hijab kunnen worden gelijkgesteld met het dragen van een bruin of een rood hemd in de jaren dertig. Het is een teken van het verwerpen van onze samenleving en al datgene waar wij voor staan. Indien wij die samenleving en die waarden willen beschermen, dan moeten we radicaal en kordaat neen durven zeggen tegen de hoofddoek. Mevrouw de minister, ik hoop dat u dat ook zult willen doen, de woorden van uw eigen minister-president indachtig. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren leden van de regering, collega's, mijn vraag is gericht tot mevrouw Byttebier als minister van Minderhedenbeleid. Dit thema heeft uiteraard met het minderhedenbeleid te maken.

De heer Dewinter is zijn betoog begonnen met een citaat van een vrouw. Zelf zou ik graag beginnen met een citaat van iemand die staat voor een groep van moslimvrouwen, met name Héliqua Guerra, voorzitter van de VZW Vrouwenstem, een vereniging die werkt aan de emancipatie van vooral Maghrebijnse kansarme vrouwen. Ze zei: 'We werken dagelijks met de vrouwen over wie de heer Dewael het heeft. De problemen die ze hebben, los je helemaal niet op met hoofddoeken te verbieden op scholen. Dat is de grootste onzin die ik ooit heb gehoord. Als de heer Dewael iets wil doen voor de moslimvrouw, dan neemt hij beter structurele maatregelen. De vrouwen moeten hun eigen oorlog voeren en winnen, en wij moeten ze daarbij ondersteunen.'

Dit citaat vat de teneur samen van mijn vraag. Het pleidooi van de heer Dewael over de hoofddoeken is inderdaad een slechte zaak en leidt tot een verkeerd debat. Mevrouw de minister, als u als minister van Onderwijs daarover met de scholen en de allochtone gemeenschap een sereen debat wilt voeren, dan is dat al wat beter, maar eigenlijk nog niet goed genoeg. Het is nog steeds niet het juiste debat.

Zolang er nog altijd etnische discriminatie is op de arbeidsmarkt op basis van huidskleur en naam, zolang er nog een oververtegenwoordiging is van allochtonen in de werkloosheidsstatistieken, zolang ze nog veel te weinig doorstromen naar het hoger onderwijs, zolang er nog een gigantische discriminatie is op de huisvestingsmarkt in de steden, zolang toegankelijke gezondheidszorg en welzijnszorg voor deze mensen geen feit is, moeten we het daarover hebben in plaats van een gratis debat te voeren over het al of niet dragen van een hoofddoek. Dat is althans de mening van onze fractie.

Zolang die kwesties niet centraal worden gesteld, berokkent een debat over de hoofddoek alleen maar schade. Het schaadt een samenleving waarin mensen nu eenmaal moeten samenleven en dat ook doen. De term multiculturaliteit, waar de heer Dewinter graag mee spot, is niet iets dat we moeten betrachten, maar is een realiteit. We moeten gewoonweg samenleven, en dat doen we niet met verbodsbepalingen.

Het verbieden van een hoofddoek in openbare scholen is mijns inziens in strijd met de Grondwet en met de rechten van het kind. De rechtspraak bevestigt dat. Het onderwijs van de overheid moet weliswaar neutraal zijn, maar we mogen niet verwachten dat de kinderen die dat onderwijs volgen, dezelfde neutraliteit aan de dag leggen. Ze moeten

Van Den Heuvel

hun eigenheid kunnen ontplooien en in al hun diversiteit kunnen zijn wie ze zijn.

Het onderwijs moet kinderen emanciperen. Meisjes verbieden hoofddoeken te dragen, betekent voor sommigen onder hen – een beperkt aantal – dat ze zich niet meer in het publiek mogen vertonen. Ze zouden niet meer naar school mogen gaan, en dus belet worden zich nog te emanciperen. In die zin zou het absoluut een slechte beslissing zijn.

Het recht op gelijke onderwijskansen moet dus voorop staan. Het is veel belangrijker wat jongeren in hun hoofd hebben, dan wat ze erop dragen. Wat ze in hun hoofd hebben, leren ze in het onderwijs. Daar kunnen ze emanciperen en kennis vergaren.

Het dragen van een hoofddoek is een eigen keuze, en die moeten we respecteren : niets meer en niets minder. Meerdere studies tonen aan dat het dragen van een hoofddoek voor een deel van de vrouwen tot meer bewegingsvrijheid leidt en paradoxaal genoeg dus ook tot meer emancipatie. Mijnheer Dewinter, misschien is het wel uw bedoeling dat de vrouwen helemaal niet geëmancipeerd worden.

Het verbod helpt niemand vooruit en versterkt alleen de polarisatie in de samenleving, de kloof tussen ons en hen, tussen wij en zij, tussen mensen van autochtone en van allochtone afkomst. Het verbod is dus een slechte zaak.

Mijnheer de voorzitter, ik vind het heel belangrijk om aan de minister van Integratie en Minderhedenbeleid te vragen hoe zij zich positioneert in dit debat en hoe zij – die toch heel dikwijls in contact komt met allochtone vrouwen en meisjes – denkt dat we die vrouwen en meisjes het best kunnen ondersteunen en begeleiden bij hun emancipatie – als dat al nodig zou zijn. (*Applaus bij Groen!, sp.a en Spirit*)

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames ministers, collega's, het betoog van de woordvoerder van het Vlaams Blok heeft voor mij iets surrealistisch. Hij betwist immers standpunten die heel dicht bij zijn eigen standpunten liggen. Hij vraagt een algemeen verbod en ook federaal minister Dewael spreekt zich uit voor een verbod. Blijkbaar ontwikkelt zich een soort objectief bondgenootschap tussen sommige leden van de VLD en het Vlaams Blok. Het merkwaardige is dat op die manier een maatschappelijk probleem

wordt gecreëerd dat in de praktijk niet als een dermate groot probleem wordt ervaren. We ontkennen niet dat er problemen zijn, maar die worden meestal in wijsheid opgelost door te spreken met de betrokkenen.

Het stoort me dat op federaal niveau wordt geprobeerd om een debat aan te zwengelen dat trouwens werd geïmporteerd uit Frankrijk en Duitsland. Het debat bij ons werd zeker niet even grondig voorbereid als dat in Frankrijk. Het wordt vandaag toegespitst op onderwijs, maar er zijn ook heel veel vragen op het gebied van gezondheidszorg en vele andere aspecten van onze samenleving. Mevrouw Van Den Heuvel heeft er reeds op gewezen dat het een kwestie is van algemeen emancipatie- en integratiebeleid in onze samenleving. Als de argumenten zo geïmproviseerd en zelfs wat driftig tot uiting worden gebracht in een context die niet altijd aansluit bij de realiteit, dan kunnen we ons afvragen wat de onderliggende motieven zijn.

Ik heb de indruk dat zowel bij de leden van het Vlaams Blok als bij sommige leden van de VLD een vorm van electoralisme speelt. Blijkbaar willen ze de nederlaag die ze hebben ondergaan op het vlak van het migrantenstemrecht uit de aandacht halen door zich toe te spitsen op dit nieuwe verhaal waarmee ze proberen om aansluiting te vinden bij een brede laag van de publieke opinie. Of is het zo dat binnen de VLD wordt getracht om een verdeeldheid tussen de vleugels van de partij te maskeren ? Na een partijbureau van de VLD worden immers een hele reeks uitspraken geventileerd als partijstandpunten. De aandachtige lezer weet op den duur niet meer wat het uiteindelijke VLD-standpunt terzake is. Of is het een vorm van profileringsdrang die speelt bij federaal minister Dewael ? Het is me niet duidelijk.

Soms denk ik dat er een merkwaardig bondgenootschap is ontstaan op een ander vlak. Kijkt u maar naar wat er gebeurt in Duitsland. Uit de uitspraken van Rau en de repliek van Steuber, leid ik af dat sommigen de discussie handig vinden om de islamfobie aan te zwengelen. Daarbij manifesteren ze zich als grote kenners van de koran en de islam.

Men doet alsof alles eenduidig is, alsof er geen soennieten of sjiïeten zijn. Er zijn veel accenten. Ieder heeft zijn eigen verhaal. De islam wordt gestigmatiseerd. Sommigen proberen daar misbruik van te maken. Wat in het buitenland gebeurt, kan hier ook : alles wat met geloof te maken heeft van het publieke domein laten verdwijnen. Het geloof en de symboliek ervan hebben onze cultuur ge-

Martens

kleurd, en dat zou uiteindelijk in deze samenleving onzichtbaar moeten worden.

Het is natuurlijk merkwaardig dat het Vlaams Blok zich zorgen maakt over de rechtsstaat en het deftig functioneren van onze democratie. Dat roept vragen op. Als iemand de rechtsstaat verdedigt, moet hij dat uit overtuiging doen. Het Blok komt op voor de emancipatie van de vrouw, en wil een lineair verbod op de hoofddoek. Soms – maar niet altijd – zal de hoofddoek wijzen op onderdrukking. Dat moeten we tegengaan. Wie het wil opnemen voor die emancipatie, zal pas geloofwaardig overkomen als hij dat ook op andere momenten doet.

In de vorige legislatuur waren wij bevoegd voor het Minderhedenbeleid. Toen we dat beleid concreet maakten en voor structurele middelen zorgden, vonden we niet altijd de bondgenoten die we nodig hadden. Het Vlaams Blok lag toen systematisch dwars. Dit debat is slechts een marginaal gegeven in een doorgedreven emancipatie- en integratiebeleid. Er zijn veel belangrijkere zaken : de toegang tot de arbeidsmarkt, gelijke kansen in het onderwijs, de mogelijkheid om een zaak te starten, degelijke huisvesting, goede en voldoende cursussen Nederlands, ruimte voor gebed en godsdienstlessen. Wie zich daartoe niet wil engageren, moet verder zwijgen.

Een verbod op de hoofddoek is zeker niet alleen een zaak van de centrale overheid. Dat vraagt een breed debat. We krijgen echter een debat dat de huiver tegenover de andere, tegenover het vreemde, versterkt. Het feit dat een levensbeschouwing, een overtuiging ook een bindend middel kan zijn voor de samenleving, wordt genegeerd. Het geloof kan aan de gemeenschap een grondslag geven. Nu komen groepen mensen tegenover elkaar te staan. We krijgen polarisatie, een soort apartheidsdenken, een puur gevoelsmatige reactie.

Als dat leeft, wordt het verlangen naar een moslimgemeenschap met eigen scholen aangezwengeld. Dat is niet de visie van de christen-democraten. Wij pleiten voor sereniteit, voor gezond verstand, voor gesprek en overleg, voor veel zindelijkheid. De politicus moet met redelijkheid en gezond verstand daadkrachtig werken aan dat integratiebeleid. Enkele oriënterende beginselen in onze samenleving moeten alle kans krijgen om te groeien. Ik denk aan de vrijheid die we willen verdedigen : de vrijheid om keuzes te maken, om geloof te belijden, om onze wil te uiten. Ik denk aan de gelijkheid van man en vrouw. Dat is een dynamisch gegeven. Het

ligt niet zo simpel als een gelijkschakeling tussen de twee. Het is toestaan dat man en vrouw zoeken naar een harmonieus evenwicht.

We pleiten voor een godsdienstig levensbeschouwelijk pluralisme. We willen geen negatieve neutraliteit, maar een actieve en positieve, ook in het onderwijs. We kunnen niet op de ene plaats het gemeenschapsonderwijs neutraal maken en in een volgende dorp pluralistisch. Een actief pluralisme is verrijkend en boeiend voor een samenleving.

De neutraliteit van de openbare dienstverlening moet worden gerespecteerd. Daarom vindt CD&V dat een algemene wet geen zin heeft. Uw uitlatingen in Het Laatste Nieuws verbazen mij, mevrouw de minister. (*Opmerkingen van minister Marleen Vanderpoorten*)

Ja, de pers is altijd slechter dan ze zich voordoet. Ze citeert slecht, ze heeft u fout begrepen. Goed, u krijgt een tweede kans. Ik citeer uw woorden : 'De algemene wet heeft geen zin. Het vertrouwen in de schoolbesturen moet voorop staan. Het is niet met een kanon dat we op een mug moeten schieten.'

In plaats van alle mogelijke reguleringen is er nood aan goed overleg met de betrokken gemeenschap. Daarmee kom je een heel eind verder, niet met nieuwe wetten en regels. Dat is iets van de planeconomie van Gorbatsjov, die plots merkte dat er een probleem was met schroeven die werden gemaakt in de Kaukasus voor platen die waren geboord in Oekraïne. Door nieuwe wetten te maken probeerde hij de planeconomie te doorbreken, maar ze hadden net een dodelijk effect. Dat kenmerkt ook deze regering. Ze propageert ook dat soort nieuwe wetten.

De migrantengemeenschap moet voor haar eigen verantwoordelijkheid worden gesteld. Ze moet uitleg geven in het licht van de principes die ik opsomde. De neutraliteit van de dienstverlening moet worden gewaarborgd, dat staat buiten kijf. Godsdienst en levensbeschouwing zijn voor ons geen privé-aangelegenheden, we zijn voorstander van een actief pluralisme. De scholen moeten zelf hun verantwoordelijkheid kunnen nemen.

Mevrouw de minister, wat is het standpunt van uzelf, van uw partij en van de regering ? (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we

Callens

hebben allemaal van alles gehoord, gelezen en gezien in de pers over dit onderwerp. Federaal minister van Binnenlandse Zaken Dewael heeft een standpunt naar voren gebracht over hoofddoeken en religieuze symbolen, die hij zou willen verbieden in overheidsinstellingen en het onderwijs.

Mijnheer Martens, u hebt het over een debat. Ik dacht nochtans dat dit een vragenuurtje was. U hebt niet de visie van de CD&V verkondigd. U en de heer Dewinter beweerden dat federaal minister Dewael zijn uitspraken alleen maar heeft gedaan om een succes te halen in het licht van de volgende verkiezingen. Dat is echter niet zo, omdat hij beseft dat de Vlaamse maatschappij daarmee bezig is en daar vragen over heeft.

Als lid van de commissie voor Onderwijs vraag ik me af of we zomaar het Franse voorbeeld kunnen overnemen. Dat zou een blaam zijn voor Vlaanderen en het Vlaams Parlement. We zouden er beter aan doen om de zaak eerst ernstig te onderzoeken. Als docent marktonderzoek heb ik daar enige ervaring mee. Ik ben voorstander van een onderzoek naar wat de Vlaming daar echt over denkt. Ten eerste moeten we ons afvragen hoe het nu verder moet met de integratie van de allochtonen. Wat moet er gebeuren met het gelijkekansendecreet en het inburgeringsdecreet? We staan op dat vlak al veel verder dan Frankrijk.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De tweede vraag is hoe het nu zit met de emancipatie van de gesluierde vrouw. Wordt die vrouw effectief onderdrukt? Wordt ze door haar godsdienst en de koran verplicht om een hoofddoek te dragen?

We leven in een vrij, democratisch land. We kunnen ons dan ook afvragen wat we zullen doen met de autonomie van onze scholen.

Daarnaast moet in dit onderzoek nog een ander punt worden opgehelderd. Is het waar dat ongesluierde moslimmeisjes van 10 à 11 jaar door de moslims worden beschouwd als een seksueel object en in de hel zouden terechtkomen? Die hel is dan waarschijnlijk dat seksueel misbruik. Als dat zo is, nemen we dan geen gevaarlijke beslissing als we dit zomaar laten gebeuren?

Mevrouw de minister, zult u het voorbeeld van Frankrijk volgen, of zult u rustig een debat aangaan

met de betrokkenen om in alle sereniteit een beslissing te nemen? (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames ministers, collega's, de federale minister van Buitenlandse Zaken heeft in een vrije tribune in De Morgen de kat de bel aangebonden. Hij heeft de alarmklok geluid. Hij heeft 4 jaar de tijd gehad om de idee te ontwikkelen die hij nu in Vlaanderen opgeld laat maken.

Vanuit een federale schoonmoederattitude acht hij het nu nodig om Vlaanderen de les te spellen. Ooit heeft hij Vlaanderen zelf gepromoot als kleurrijk Vlaanderen. Minister Dewael stelt dat we in navolging van Frankrijk, in onze openbare scholen de steriele neutraliteit moeten handhaven en een kleurloosheid van jewelste moeten hanteren.

Wat gezegd over de kaalgeschoren hoofden van de skinheads, de bomberjack, de Lonsdale-polo, het rastafarikapsel? Ik hoor net nog dat het dragen van een stropdas een fallussymbool zou zijn. Ik wist dat niet tot op vandaag. Ik was me daar niet van bewust.

Waarom komt federaal minister Dewael nu stokebrand spelen waar het probleem in Vlaanderen veeleer miniem was? We moeten het niet onder de mat vegen. Er zijn een aantal gevallen waar zich problemen hebben voorgedaan. Dat betrof meer de veiligheid van de kinderen die een hoofddoek droegen tijdens, onder andere, de turnles.

Eigenlijk gaat het hier om de uitholling van de definitie van pluralisme. Pluralisme houdt in zichzelf te mogen zijn ten aanzien van anderen, die ook het recht hebben zichzelf te kunnen zijn. De godsdienstvrijheid wordt gewaarborgd in artikel 19 van de Grondwet. En fundamentalisme kunnen we niet afblokken door verbodsbepalingen. Een verbod op zich is al een vorm van fundamentalisme. Gelijke onderwijskansen, het opvoeden tot mondige burgers, de opvoeding in het algemeen, de schoolse omgeving, daardoor worden garanties gegeven voor een ver doorgedreven emancipatie.

Mevrouw Van Den Heuvel van Groen! heeft gezegd dat die moslimvrouwen zich aan het ontvoogden zijn en dat dit proces ingang vindt. Alleen met de opvoeding in het onderwijs en het maken van mondige burgers, kunnen we bereiken dat die vrouwen zich emanciperen en dat ze uit hun isolement raken, als ze daar al zouden inzitten.

De Cock

Er zullen zeer zeker vrouwen zijn die onderdrukt worden, maar dat is ook het geval voor sommige westerse vrouwen. Er zijn zelfs westerse mannen die onderdrukt worden. Er is gewoon onderdrukking in onze samenleving. Daàrtegen moeten we ingaan.

De pleiters voor het verbod op het dragen van een hoofddoek hebben het steeds weer over de 'heilige neutraliteit'. Het is toch wel zeer vreemd dat ze die neutraliteit verenigen tot alleen maar het verbod op het dragen van die hoofddoek. Door een dergelijk verbod worden allochtone groepen in het isolement gejaagd. Door dat te doen, wordt er een radicalisering op gang gebracht en wordt de integratie afgeremd. Dat is net het omgekeerde effect van wat men wil bereiken. Op dat verbod volgt de roep op aparte islamscholen. Ik denk niet dat we die weg uit willen gaan.

Onze samenleving moet de islam niet stigmatiseren, moet geen enkele levensbeschouwing en geen enkele godsdienst stigmatiseren. Openbare scholen moeten, inderdaad, neutraal zijn, maar niet steriel. Ze moeten pluralistisch zijn volgens de definitie die ik daarnet heb gegeven.

Pluralisme is niet hetzelfde als onzijdigheid. Pluralisme biedt het recht aan eenieder om zich vrij te uiten. Het enige criterium dat kan gelden, is de veiligheid. Als er andere voorwaarden worden gesteld, wordt er onnodig ingegrepen in de persoonlijke levenssfeer, in de vrijheid van eenieder, in de vrijheid van meningsuiting en in de vrijheid om kennis te maken met meningen.

We moeten trachten die groepen niet te stigmatiseren. Ik denk daarbij aan de joden, de moslims, andere allochtonen, kansarmen, enzovoort. We moeten ze niet stigmatiseren. We zouden daardoor een vijandbeeld creëren, de afscheidingsgedachte promoten. Het pluralisme heeft juist tot doel bruggen te bouwen. Door bruggen te bouwen kunnen we iemand anders als een verrijking zien voor onze samenleving.

Mevrouw de minister, nadat u al die opmerkingen heeft gehoord, zou ik graag weten wat uw mening is ten aanzien van de uitspraken van minister van Binnenlandse Zaken Dewael. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, sta me toe als minister van Onderwijs de huidige stand van zaken te schetsen en duidelijk te maken wat de mogelijkheden zijn die ik heb. Ik heb de indruk dat sommigen denken dat de minister van Onderwijs ook de inrichtende macht is van een bepaald net. Dat is niet zo. In deze verschilt mijn situatie van die van mijn Franstalige collega.

Laat me duidelijk zijn : de discussie gaat over leerlingen en leerkrachten in de officiële scholen. Het gaat niet over het vrij onderwijs. In dat onderwijs zijn de inrichtende machten meester over het pedagogische project en het zijn ook de ouders die kiezen voor dat levensbeschouwelijk onderwijs. Het verbod op een hoofddoek kan er worden ingeschreven in het schoolreglement.

Deze discussie gaat over het officieel onderwijs. Ik wil een onderscheid maken tussen de situatie van de leerkrachten en leerlingen. Voor de leerkrachten zou het mogelijk zijn om een verbod op te leggen volgens Europese rechtspraak in functie van het vrijwaren van het neutrale karakter van de publieke ruimte. Op dit moment bestaat zulk verbod niet. Het zou in die omstandigheden dan ook nodig zijn om een decreet goed te keuren in het Vlaams Parlement. In Onderwijsdecreet XIV hebben we al een aanzet gegeven en hebben we duidelijk gemaakt dat er een verschil is tussen leerkrachten en leerlingen. Er staat, bijvoorbeeld, in dat leerkrachten die levensbeschouwelijke vakken geven in gemeentescholen anderen moeten zijn dan leerkrachten die in de klas staan. Een verbod op het dragen van een hoofddoek bij leerkrachten, lijkt me voor de publieke opinie aannemelijker dan zo'n verbod voor leerlingen. Ik wil eraan toevoegen dat dit ook niet noodzakelijk bij decreet moet worden geregeld, maar dat een verbod ook mogelijk is als gevolg van een federaal initiatief. De federale overheid bepaalt namelijk de algemene principes van het ambtenarenstatuut.

Voor wat betreft de leerlingen, gaat de discussie niet in eerste instantie over alles wat te maken heeft met veiligheid en hygiëne en het bereiken van de eindtermen. Men is het in grote mate eens dat veiligheid en hygiëne uiteraard moeten worden gerespecteerd en dat dat nog een andere zaak is dan de algemene bepalingen. Het is wel zo dat we ons moeten houden aan het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens dat voorschrijft dat beperkingen op de godsdienstvrijheid van overheidswege slechts toelaatbaar zijn wanneer er een wettelijke norm wordt opgelegd. Vandaag een verbod opleggen in officiële scholen, zou strijdig zijn met

Vanderpoorten

dat verdrag en ook met de benuttingsgelijkheid van openbare diensten. Dat neemt niet weg dat er in de toekomst een decreet zou kunnen worden goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Als minister kan ik echter geen beslissing nemen. Sommigen pleiten ervoor om dit over te laten aan de inrichtende machten binnen het officieel onderwijs. Ook dat kan niet. Er moet wel degelijk een verbodsbeeping zijn opgelegd door een decreet. Ik vind het ook goed dat er geen verschillen bestaan tussen scholen binnen het officieel net. Dat zou voor sommigen de aanleiding kunnen zijn om een bepaalde bevolkingsgroep uit te sluiten en dat zou geen goede regeling zijn.

Voor mij en mijn partij is het erg belangrijk dat we kunnen verder gaan op de ingeslagen weg van de voorbije vier jaar : de weg van integratie, gelijke onderwijskansen en emancipatie. Dat is het allerbelangrijkste. Dat neemt niet weg dat het debat moet worden gevoerd, en ik wil het aanzwengelen. De prioriteit is altijd het bevorderen van de emancipatie, de integratie en gelijke onderwijskansen, en het debat moet in dat licht worden gevoerd. De meeste democratische politieke partijen die hier zijn vertegenwoordigd, hebben dezelfde doelstelling. Ze willen allemaal de emancipatie, de integratie en gelijke onderwijskansen vooruithelpen. Ze verschillen wel van mening over de manier waarop dat moet worden gerealiseerd. Mijn partij denkt dat het dragen van een hoofddoek die doelstelling in sommige gevallen in de weg kan staan. Ook hier hebben mensen gezegd dat er in sommige gevallen sprake is van dwang. Mijn partij wil dat die dwang verdwijnt.

Anderen zeggen dan weer dat een algemeen verbod de integratie zal belemmeren. Er wordt dan verwezen naar de mogelijkheid dat er islamscholen worden opgericht. Ik heb al eerder gesteld dat ik daar een radicale tegenstander van ben. Als minister van Onderwijs wil ik een voorzichtig en sereen standpunt innemen. Ik stel vast dat hierover veel verschillende meningen leven, ook in organisaties en partijen zelf. Ook in allochtone organisaties bestaan daar verschillende opvattingen over en gebruikt men verschillende argumenten. Ik vraag u me de kans te geven om via dat debat al die visies in al hun nuanceringsen in kaart te brengen, en me niet op voorhand te vragen conclusies te trekken.

Laat ons vaststellingen doen, daarover debatteren en pas nadien besluiten trekken. Aan de hand van die conclusies kan het parlement dan beslissen of

er al dan niet een decreet moet worden goedgekeurd. In elk geval zal dat de beslissing zijn van het parlement en niet alleen van de minister van Onderwijs, en dat staat los van het feit of die minister daar nu zelf vragende partij voor is of niet.

De komende dagen zal ik een lijst opmaken van de organisaties die ik daarbij wil betrekken. Wat de onderwijsactoren betreft, zal dat wellicht het best gebeuren via de Onderwijsraad. Ik wil daar zeker ook de allochtone gemeenschappen bij betrekken. Dat geldt ook voor een aantal juristen en wetenschappers die daarover onderzoek hebben verricht.

Een verbod in officiële scholen vereist de goedkeuring van een decreet. Of er een decreet zal komen, zal blijken na het serene debat dat de komende maanden zal worden gevoerd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, sommigen hebben misschien gelezen dat ik me al mateeloos heb geërgerd aan het hoofddoekendebat. Als dit debat echter een aanleiding kan zijn om aan het eind van de zittingsperiode te debatteren over de stand van zaken van de integratie en gelijke kansen, dan wil ik daar mijn steentje toe bijdragen. Het is belangrijk om te onderzoeken wat er al is gerealiseerd, en ook om na te gaan wat er nog moet gebeuren op het vlak van integratiebevordering.

Ik wil de vraag van de hoofddoek niet uit de weg gaan. Wat is dat doekje nu precies ? Als ik een hoofddoek zie, dan denk ik terug aan zuster Monika die mij onder haar hoede nam in het derde kleuterklasje. Ik was haar erg genegen, en heb nog altijd een foto van haar. Ik denk dan ook aan Touria. Ze is een zeer onafhankelijke jonge vrouw die ook erg actief is in het verenigingsleven. Ze zegt me dat ze zich in sommige straten van Kuregem niet op haar gemak voelt, want ze wordt lastiggevallen omdat ze geen hoofddoek draagt.

Ik denk ook aan de Turkse Gulbahar, mijn kotmadam, die 30 jaar geleden vanuit Emirdağ naar hier is gekomen. Ik heb Emirdağ bezocht : een gehucht met een moskee en een vijftal huisjes. Haar man was schapenhoeder en samen zijn ze naar hier gekomen en hebben ze zich in Schaarbeek gevestigd. Zij draagt eveneens met alle gemak een sjaal.

Ik denk ook aan de Marokkaanse Karima van de Nieuwstraat, niet ver van hier. Sommige winkeldames ergeren zich aan haar hoofddoek. De hippe,

Byttebier

jonge Marokkaanse vrouwen koketteren met hun hoofddoek en maken er een statement van omdat ze vinden dat het bij hun cultuur hoort en zij zich voor een gedeelte aan deze samenleving willen onttrekken. Zij willen daarmee hun verzet tonen. Ik vergelijk dat met andere jongeren die ook hun subcultuur willen illustreren.

De hoofddoek kan een uiting zijn van heel veel dingen. Het kan om religieuze redenen worden gedragen, het gevolg zijn van onderdrukking of gewoon tot een traditie behoren of nog een uiting zijn van een hippe subcultuur.

Is dat voor de overheid een probleem ? Als het om onderdrukking gaat, vormt het een probleem. Dat behoort tot mijn opdracht als minister voor Gelijke Kansen. Wij hebben een mooi programma opgesteld in het Strategisch Plan Minderheden. Daarin staan de pijnpunten opgesomd waaronder minderheden lijden. Ik denk aan wonen, werken en weten, of tewerkstelling, onderwijs en huisvesting. Het plan dat dit najaar door de regering is goedgekeurd, geeft ook een tweede lijn aan. Het is de lijn van de interculturele samenleving. Wij worden immers ook gevat door het samenleven in verschil.

De onderdrukking moet worden aangepakt. Laat ons er dus aan werken. Ik geef nog enkele cijfers. Er is door een huurdersvereniging onderzoek verricht naar huisvesting in Brussel. Op basis van het uiterlijk wordt 60 percent van de mensen gediscrimineerd. De Internationale Arbeidsorganisatie heeft aangetoond dat er bij aanwervingen sprake is van een etnische discriminatie van 40 percent en dat het werkloosheidscijfer bij allochtonen van Turkse en Marokkaanse origine driemaal hoger ligt dan bij andere bevolkingsgroepen. In het hoger onderwijs is slechts 2 percent van de studenten van allochtone origine. Men moet weten dat als er initiatieven worden genomen die ervoor zorgen dat tijdens het laatste jaar secundair onderwijs allochtonen toch zouden kiezen voor het hoger onderwijs, er resultaat wordt geboekt. Met het project hogescholen is gebleken dat 20 percent van de allochtonen ging kiezen voor sociaal hoger onderwijs. We kunnen dus via het beleid de onderdrukking aanpakken. Laat ons de discriminatie daar waar ze opduikt, ongedaan maken.

Ik hoop dat een volgend debat specifiek over het wegwerken van discriminaties zal gaan. Er bestaat bij veel verenigingen een draagvlak voor. Het zijn verenigingen die door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd. Allochtone vrouwen en

meisjes kunnen als Turkse of Marokkaanse zeer krachtig het woord nemen. Er is dus ook bij de allochtonengemeenschap een krachtige stem aanwezig. Ik weet dat u in het Vlaams Parlement een politiek draagvlak geeft om ervoor te zorgen dat ons onderwijs meer gediversifieerd wordt. Ik denk aan de resolutie islamonderricht, waarin wordt gesteld dat het beter is geen islamleerkrachten te importeren uit Saoedi-Arabië. Laat ons zelf een opleiding verzorgen zodat de mensen in onze samenleving ingebed raken. Wij hebben daar een politiek draagvlak voor en wij beschikken over een draagvlak in het middenveld. Laat ons alle krachten bundelen en voor de toekomst aan een betere samenleving werken. (*Applaus bij Groen!, sp.a en de VLD*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Ik val hier van de ene verbazing in de andere. Dat verschillende leden van de Vlaamse regering elkaar hier tegenspreken, verbaast me al lang niet meer. Dit maakt nu eenmaal deel uit van de paars-groene bestuursstijl. Dat zijn we na 4 jaar al gewend. Wat me wel heeft geschokt, is het feit dat de minister van Onderwijs hier net het tegenovergestelde zegt van wat haar eigen gewezen minister-president de voorbije dagen heeft beweerd.

Dit is zeer ontluisterend voor de VLD. De partij voert de hypocrisie hier ten top. Onder veel media-belangstelling lanceert ze een duidelijk en kordaat standpunt, maar op het ogenblik dat het er in het Vlaams Parlement op aankomt, als puntje bij paaltje komt, wordt dit standpunt volstrekt niet gehandhaafd.

Volgens de minister van Onderwijs zou een dergelijk verbod de integratie van een bepaalde groep mensen in de weg staan. Ze neemt het standpunt van de tegenstanders van haar gewezen minister-president over en zegt dat dit verbod de oprichting van moslimscholen zou stimuleren. Ze vindt dat de situatie niet voor iedereen gelijk is. Het is evident dat ambtenaren en leerkrachten geen hoofddoek mogen dragen. Voor leerlingen ligt de zaak evenwel enigszins anders. Ze is van plan eens met de mensen op het terrein te praten en rondetafelgesprekken te voeren.

Het is duidelijk dat ze deze zaak wil laten aanslepen tot na de komende Vlaamse verkiezingen, wanneer ze hiervoor niet langer bevoegd zal zijn. Ze wil een debat voeren dat tot na deze verkiezingen moet duren. Ze schuift de hete brij voor zich uit. De VLD heeft in de media gescoord en dat is het enige wat de partij uiteindelijk wilde bereiken.

Dewinter

Geloofwaardigheid is hier duidelijk niet meer aan de orde.

Ik vind dat hier op een pijnlijke en schokkende manier aan politiek wordt gedaan. Deze manier van besturen heeft deze coalitie en de VLD de voorbije jaren herhaaldelijk, om niet te zeggen haast permanent, gekenmerkt. Het is veeleer de regel dan de uitzondering geworden.

Het is mogelijk dat de VLD op deze manier een paar goedgelovige journalisten en brave burgers kan lijmen. Niet iedereen baseert zich evenwel enkel op wat in de pers staat te lezen. Een groot gedeelte van de publieke opinie zal de VLD uiteindelijk op haar daden beoordelen, en niet op de perscampagnes die de partij meent te moeten organiseren.

Ik blijf erbij dat de hoofddoek niet, zoals ik hier herhaaldelijk heb horen verklaren, als een religieus symbool mag worden beschouwd. Het is niet meer of minder dan een instrument om vrouwen te discrimineren, eigen aan een bepaalde strekking binnen de islam.

Het moet me van het hart dat minister Byttebier, die tenslotte toch de vaandeldraagster van progressief Vlaanderen tracht te zijn, in naam van het antiracisme, van de diversiteit, van het pluralisme en van de multiculturaliteit het symbool bij uitstek van de discriminatie verdedigt.

In al haar naïviteit heeft minister Byttebier het zelfs over een hippe subcultuur. Wat dit standpunt betreft, heeft ze trouwens al medestanders gevonden. Ik heb gezien dat mevrouw Demaré het gisteren, tijdens het televisieprogramma *Vrouwentongen*, nodig vond een sluier te dragen. Dit was zeer hip.

Het gaat hier niet enkel om een uiting van de subcultuur die minister Byttebier wil ontdekken. Dit feit toont tevens aan dat hippe progressieven, als het er echt op aankomt, uiteindelijk hippe conservatieven zijn. Gedreven door een haast religieuze dwang om de multiculturaliteit tegen beter weten in te verdedigen, zijn we nu al zover gekomen dat uitgerekend Groen!, hierin gevolgd door de sp.a, met de heer Mahassine op kop, het symbool van de discriminatie tot een hippe subcultuur uitroept.

Ik vraag me trouwens af wat de ultieme consequentie van de door Groen! verdedigde multiculturele samenleving is. Wat is het volgende dat we zul-

len moeten slikken ? Het gescheiden zwemmen van mannen en vrouwen, het verbod op varkensvlees in bepaalde scholen, het verschijnen van minaretten en moskeeën in onze straten en het ritueel slachten, zijn allemaal uitzonderingen op de regel, want de multiculturaliteit zou wel eens in het gedrang kunnen komen.

Zal polygamie of het dragen van de burqa het volgende pleidooi zijn van progressief Vlaanderen, om de multiculturaliteit te verdedigen ? Het zou ook een hippe subcultuur zijn als vrouwen helemaal onder textiel verborgen zijn, en geen enkele seksuele reactie kunnen veroorzaken bij mannen. Of zal het gaan over aparte erfenisrechten, zoals die in Saoedi-Arabië, Iran en andere landen gelden ? Hier krijgt de vrouw bij een erfenis slechts een vierde van wat de man krijgt. Zal dit morgen bepleit worden in naam van het antiracisme en de multiculturele samenleving ?

Mevrouw de minister, ik heb de indruk dat u zeer ver gaat. Uiteindelijk bereikt u het omgekeerde van uw oorspronkelijke bedoeling, maar dat is de ultieme consequentie van de multiculturele samenleving. Wij blijven voorstander van een verbod op het dragen van de hoofddoek, de chador en de hijab.

Mevrouw de minister, u zei dat er een voorstel van decreet moet komen. Wel, er is een voorstel van decreet. We hebben niet gewacht op de heer Dewael, want we hebben al in december 2003 een voorstel ingediend. In Frankrijk, Duitsland en andere landen is deze wijze beslissing reeds genomen.

We moeten aan de dragers van een hoofddoek durven zeggen dat ze hier niet thuishoren. Als ze zich blijven keren tegen onze samenleving, en dit verzet ostentatief duidelijk maken door het dragen van een hijab, is er maar één consequentie : ze ondertekenen een contract voor de begeleide terugkeer naar hun land van herkomst. Zolang dit niet gezegd wordt, zullen we permanent gechanteerd worden, en meer en meer toegevingen moeten doen.

Mevrouw de minister, uw antwoord is ontluisterend. Uw partij brengt de hypocrisie van de VLD nog eens duidelijk in beeld, en toont aan dat het enkel om een vervroegde verkiezingsstunt gaat. Ik had ook niet meer van u en uw partij verwacht. *(Applaus bij het Vlaams Blok)*

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer de voorzitter, we weten dat de heer Dewinter in dit dossier enkel de bedoeling heeft om te polariseren, ook nu weer.

We kunnen mensen enkel steunen bij hun emancipatie als we dit samen met hen doen, op hun vraag en voorwaarden. Mijnheer Dewinter, dit doet u niet. Uw pleidooi, om de verdediging van de allochtone vrouw op te nemen tegen discriminatie, is gemakkelijk te doorprikken. U zult altijd dezelfde plaat blijven spelen, want daar wilt u garen uit spinnen, maar u vergist zich.

Aan minister Vanderpoorten wil ik nog zeggen dat een debat hierover misschien wenselijk is. We zijn het ermee eens dat een eventueel verbod moet worden vastgelegd in een decreet. Ik wil nu reeds duidelijk maken dat mijn fractie een voorstel van decreet, met een verbod op het dragen van een hoofddoek, niet zal goedkeuren.

We willen wel een pedagogisch project voor het vrij en het gemeenschapsonderwijs steunen, waarbij de waarde van verscheidenheid wordt gepromoot en in de praktijk gebracht, waar iedereen het recht heeft om op te komen voor zijn geaardheid, overtuiging en afkomst en dit mag uiten, en waar de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen echt wordt gepromoot. Dit zullen we steunen, altijd en overal.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, ik heb met aandacht naar het antwoord van de minister geluisterd en heb dit getoetst aan de verschillende standpunten die in de voorbije dagen door de VLD zijn verwoord. Mevrouw de minister, ik heb geen probleem met de benadering die u in grote lijnen hebt uitgetekend, maar wel met de dubbelzinnigheid in het publieke discours van de VLD. Wat door federaal minister Dewael en in nuance door een aantal leden van uw partij is gezegd, is zeker niet hetzelfde verhaal.

Als ik luister naar de heer Callens, kan ik alleen maar mijn verwijt herhalen dat ik heb verwoord tijdens de begrotingsbespreking. Ik heb toen gezegd dat de VLD lijdt aan een dyspraxie : eerst legt ze grote verklaringen af, en naderhand gaat ze na hoe ze die kan onderbouwen. Minister Dewael zegt dat er een algemeen verbod moet komen, en daarop zegt de marketeer van dienst dat er eerst een groot marktonderzoek moet gebeuren om na te gaan hoe de zaken staan. Het is een politieke beweging die alleen de ambitie heeft om een marktpartij te zijn,

en ze zal louter producten aan de markt slijten die door de markt worden gevraagd. Dit kan een roeping zijn, maar het is wel een weinig ambitieuze.

Ik verheer niet dat ik het Vlaams Blok ervaar als een partij die voortdurend haat in deze samenleving propageert. Die partij probeert voortdurend mensen tegen elkaar op te zetten, mensen te stigmatiseren en ervoor te zorgen dat we geen open samenleving kunnen zijn waar we elkaar vertrouwen, wat risico's durven nemen en waar er een gesprek kan zijn. Precies hieruit kan zoveel rijkdom voortvloeien.

Het Vlaams Blok lijkt de verdediger te zijn van een soort monocultuur, een verschaalde cultuur. Dan begrijp ik des te meer waarom het cordon sanitaire niet kan worden doorbroken. We hebben immers te maken met mensen die geen liefde propageren in de samenleving, maar alleen maar haat. (*Applaus bij CD&V, sp.a en Groen!*)

De voorzitter : De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens : Mevrouw de minister, ik ben zeer tevreden met uw antwoord. Ik heb bij het Vlaams Blok het woord hyperconservatisme gehoord. Als er één partij is die hyperconservatief is, dan is dat het Vlaams Blok. Dat heeft op dat vlak geen lessen te geven aan de VLD of aan de meerderheid.

Wij proberen op een serene manier te onderzoeken hoe we de uitspraak van minister Dewael op een verstandige manier kunnen invullen. Dat betekent niet dat wij daar tegen gekant zijn. (*Gelach bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik ervaar in uw antwoord voldoende nuancering tot het voeren van een serene debat. Ik zeg met u dat de kernwoorden voor het voeren van zo'n debat de woorden emancipatie, integratie en gelijke onderwijskansen zijn.

Ik wil benadrukken dat de waarde van de verscheidenheid juist een garantie is voor meer democratie en dat het prediken van angst ten opzichte van bevolkingsgroepen of segmenten in de bevolking een averechts effect heeft. We moeten de muren slopen die in de hoofden van de mensen worden opgebouwd, en we moeten eenieder oproepen om zulke muren niet op te trekken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Dewinter, u bent natuurlijk niet gewoon om op een genuanceerde manier te spreken. Als iemand anders dat wel doet, raakt u blijkbaar nogal vlug in de war. De minister van Onderwijs is geen inrichtende macht en kan geen eenzijdig verbod opleggen, of die dat nu wil of niet.

Aan alle vraagstellers wil ik herhalen dat ik een aantal vaststellingen heb gedaan, die ik wil voorleggen in een debat, om dan te trachten een conclusie te trekken. Dat is niet alleen mijn recht, maar zeker en vast ook mijn plicht als minister van Onderwijs.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Roland Van Goethem tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de mogelijke delokalisatie van DHL naar Wallonië

Actuele vraag van de heer Francis Vermeiren tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de toekomst van de luchthaven van Zaventem

Actuele vraag van de heer Jos Bex tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en het maximum aantal nachtvluchten op Zaventem

Actuele vraag van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de toekomst van de luchthaven van Zaventem

Actuele vraag van de heer Eloi Glorieux tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de problematiek van het nachtlawaai

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Van Goethem tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de mogelijke delokalisatie van DHL

naar Wallonië, van de heer Vermeiren tot minister-president Somers, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de toekomst van de luchthaven van Zaventem, van de heer Bex tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en het maximum aantal nachtvluchten op Zaventem, van de heer Van Rompuy tot minister-president Somers, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de toekomst van de luchthaven van Zaventem, en van de heer Glorieux tot minister-president Somers, over de uitbreidingsplannen van de firma DHL en de problematiek van het nachtlawaai.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, ik geef toe dat het wat ongelegen kwam, na de discussies over de nachtvluchten, maar enkele weken geleden kondigde DHL toch aan in de toekomst te willen uitbreiden, in Zaventem. In eerste instantie zou er sprake zijn van een bijkomende tewerkstelling van ongeveer 1.500 mensen bij DHL zelf. De randtewerkstelling mee in overweging genomen, mag men dat cijfer verdrievoudigen.

Het praktische gevolg was dat minister Anciaux onmiddellijk zei dat dit niet kon. Aan Vlaamse zijde zweeg men. Er gebeurde niets. Ondertussen sijpelden er wel berichten binnen van Waalse zijde. Bierset en nog een paar andere Waalse luchthavens werden naar voren geschoven. Langzaam maar zeker kwam Bierset als enige Waalse alternatief naar voren. De heren Di Rupo en Van Cauwenberghe stonden hier achter. Uw Waalse geestesgenoot, de heer Kubla, werd zelfs teruggefloten en gedwongen ook een voorstander te zijn.

We hebben het hier over een maatschappij die rechtstreeks 2.600 mensen tewerkstelt in Zaventem. Verder zorgt ze voor ongeveer 5.000 bijkomende banen. In totaal 7.600 mensen verdienen daar momenteel hun brood mee. DHL heeft het ondertussen over uitbreidingen. We kunnen die niet links laten liggen. Maar van de Vlaamse regering zien we niets.

Toen ik vorige week minister Ceysens terzake interpelleerde, gaf zij grif toe dat ze niets had gedaan. Wij kijken toe hoe een ander hiermee gaat lopen. Ik begrijp die houding niet. Wallonië vecht immers met hand en tand om die tewerkstelling binnen te halen. Het enige wat we krijgen van de Vlaamse re-

Van Goethem

gering zijn wat glimlachjes, van liefvallig tot wat sulig. Maar verder gebeurt er niets.

Ondertussen wordt er wel een Belgisch-Waalse strategie ontwikkeld, die erop gebaseerd is om DHL naar Bierset te krijgen. U, als minister-president van de Vlaamse regering, bent het daar blijkbaar mee eens, en wilt er nog bij helpen ook. U vindt het dus een goed idee dat de voornaamste luchtkoerier uit Zaventem vertrekt en zich vestigt in Bierset.

Voor Wallonië is dat een godsgeschenk. Als al die tewerkstelling inderdaad komt, is onmiddellijk 10 percent van hun werkloosheid opgelost. Het is dan ook begrijpelijk dat ze hun best doen. Wat ik echter niet kan accepteren, is dat dit ten koste gaat van de Vlamingen.

De klap op de vuurpijl kwam van de heer Coene, niet de eerste de beste, destijds kabinetschef van premier Verhofstadt, nu vice-gouverneur van de Nationale Bank. Wat ook niet onbelangrijk is, is dat hij een actievoerder is van Wakker Tervuren. Dat moeten we in het achterhoofd houden. Hij verklaarde: 'Uiteindelijk moet je geen groot licht zijn om te zien dat de uitbouw van een tweede luchthaven de enige oplossing is. De politieke haalbaarheid van de hele activiteit rond Zaventem is nul, maar je kunt al die mogelijke tewerkstelling toch niet overboord gooien. Wel, dan moet je zoeken naar terreinen waar er wel plaats is voor extra tewerkstelling van onder andere DHL.'

Een ander citaat van de heer Coene luidt: 'De verhuizing van de rest van Zaventem zal pas over tien jaar zijn. Dat is iets op lange termijn, en dus moeten we vaststellen dat het nog weinig zin heeft in Zaventem te investeren.' Mijnheer de minister-president, dit is al een stap verder. Het gaat niet eens meer over het vertrek van DHL, maar over het ronduit opdoeken van de hele luchthaven van Zaventem.

Ik kan me moeilijk voorstellen dat iemand als de heer Coene zomaar een wild gerucht de wereld in stuurt. Even moeilijk voor te stellen, is het dat de heer Verhofstadt daar niet van op de hoogte was. Als de heer Coene klinkklare onzin uit zijn mouw heeft geschud, dan zijn er twee mogelijkheden. Ofwel handelde hij als lid van Wakker Tervuren, en dan kan ik er nog in komen, ofwel sprak hij als semi-officieel woordvoerder van de VLD, en dan is het een ander paar mouwen.

Vandaag lezen we in de pers dat Parijs zich ermee gaat bemoeien. Immers, de uitbaters van de luchthaven Charles de Gaulle hebben 25 percent van de uitbating van Bierset in handen. Als het regent in Parijs, druppelt het in Brussel. Ik begin me dan ook nog veel meer ongerust te maken.

Ik maak me vooral ongerust omdat Zaventem de tweede grootste groeipool is in Vlaanderen, na de Antwerpse haven. Zaventem betekent 60.000 jobs. Zoals Zola het zei: 'J'accuse'; ik beschuldig u, mijnheer de minister-president, van schuldig verzuim en van medeplichtigheid aan het scenario dat nu wordt opgezet. U solt met de tewerkstelling van tienduizenden mensen in Vlaanderen, maar die boodschap is nog altijd niet in uw ivoren toren doorgedrongen. Het gaat om de toekomst en de broodwinning van mensen, maar u laat verstek gaan.

Hoe zal de VLD, de partij van de ondernemer, hierop reageren? Hoe zal de sp.a reageren? Er is maar één eenzame sp.a'er aanwezig, dus ik moet me tot hem richten. Ik heb altijd gedacht dat de sp.a de partij was die het opnam voor de arbeider. Kunt u het eens zijn met deze toestand?

Over het uiterst linkse Groen! wil ik het zelfs niet hebben, want die partij trekt zich geen millimeter aan van deze problemen. Van de andere meerderheidspartijen zou ik graag het standpunt vernemen.

Ik zou ook graag van de minister-president horen hoe hij kan verantwoorden dat hij een van de voornaamste luchtkoeriers laat vertrekken uit Zaventem, hoe hij dat kan rijmen met zijn idee om van Vlaanderen de logistieke spil van Europa te maken en hoe hij kan verantwoorden dat hij zonder zich te verzetten zoveel Vlaamse tewerkstelling laat verplaatsen naar Wallonië. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, toen ik vorige zondag kennisnam van de verklaringen van de heer Coene – die achteraf trouwens werden betwist in een persbericht – heb ik inderdaad gezegd: te gek om los te lopen. Ik zeg dat vandaag opnieuw als reactie op de toespraak van de vorige spreker.

Mijnheer Van Goethem, waar haalt u het om de minister-president die de jongste weken en maanden dikwijls de aandacht heeft gevestigd op het be-

Vermeiren

lang van de luchthaven, de streek, de tewerkstelling, de 60.000 arbeidsplaatsen en het rapport Sleuwaegen, te verwijten dat hij geen interesse toont voor het probleem ?

Ik heb ruim 40 jaar ervaring met de luchthaven, de evolutie en de realiteit ervan. Ik wil aan de vele collega's die het woord hebben genomen over deze zaak, op een heel serene, rustige en beleefde manier vragen om even het vliegtuig te verlaten en opnieuw met de twee voeten op de grond terecht te komen. DHL is een maatschappij die sinds kort deel uitmaakt van de Deutsche Bundespost. Dat is een maatschappij met een omzet van 45 miljard euro. DHL heeft ervoor gekozen om zich te vestigen in Zaventem. Daar zijn verschillende redenen voor. De luchthaven van Zaventem is 'the best spot in Europe', 'the best place to be' en 'the best hub to be'.

De luchthaven is door haar connecties inderdaad een van de beste plaatsen in Europa. Het is goed om weten dat de luchthaven sinds haar modernisering, de vijfde grootste is van Europa en de veiligste van Europa. De luchthaven heeft heel veel te bieden. Er zijn ongeveer 3.200 bedrijven in de directe omgeving, meer dan 60.000 tewerkstellingsplaatsen in de regio en 120.000 mensen werken luchthavengerelateerd. Het recente rapport van professor Sleuwaegen heeft het over 60.000 plaatsen die enkel en alleen betrekking hebben op de luchthaven.

Ik vestig de aandacht op de discussie die we allen regelmatig voeren over het lawaai rond de luchthaven en op het feit dat politici soms problemen hebben om de bomen van het bos te onderscheiden. We hebben het aldoor over een verzoening tussen economie en ecologie, maar als we een bepaald dossier verdedigen, hebben we soms de neiging om te overdrijven. Dat was ook het geval bij de vorige spreker. Hij is blijkbaar vergeten dat zijn partij 6 maanden geleden, tijdens de vorige verkiezingen, het voortouw nam om de luchthaven belachelijk te maken. Heel wat verklaringen waren uit de lucht gegrepen, andere waren verantwoord.

We moeten al deze elementen in rekening brengen. DHL heeft Zaventem gekozen omdat daar de grootste productiviteit bestaat. Er zijn geen 2.500 werknemers, maar 6.500, en nog eens 7.000 die er onmiddellijk mee gelinkt zijn. DHL wordt dikwijls met de vinger gewezen, maar het bedrijf heeft 4 jaar geleden 300 miljoen euro geïnvesteerd in de modernisering van zijn vloot. Het lawaai werd fel

beperkt. Statistieken bewijzen dat het lawaai op en rond de luchthaven met 40 percent gedaald is.

25 jaar geleden liet toenmalig minister De Croo een plan opmaken voor de luchthaven. Toen was er sprake van 25 miljoen passagiers. Het maximum ooit was 22 miljoen. Vandaag zijn het er nog 16 miljoen. Intussen was er, jammer genoeg, het drama van Sabena. We maakten 11 september mee en nu heerst er een crisis in de luchtvaart. Toch beschikken we in Zaventem over een enorm potentieel. Zaventem is een van de grootste economische groeipolen, een van de speerpunten van Europa.

Hoe ziet de toekomst eruit voor Zaventem in de komende maanden en jaren ? De luchthaven moet groeien ! Net zoals in Schiphol moet er een airport city komen. Er moet een dorp worden bijgebouwd. Die plannen zijn voorhanden ! Degenen die verantwoordelijkheid dragen – de minister-president, de ministers van Economische Zaken, van Ruimtelijke Ordening en van Financiën – zijn van die plannen op de hoogte. Ze krijgen inspraak en het is niet de minste maatschappij die er zich mee bezighoudt. We moeten streven naar een verantwoorde economische groei die rekening houdt met de ecologische aspecten. Het is te gek om los te lopen dat er ideeën worden gespuid zonder hiermee rekening te houden.

Ik wil u waarschuwen. Het is te gek om los te lopen dat de Deutsche Bundespost of DHL morgen zouden beslissen om naar Bierset of naar Chièvres te verhuizen. DHL heeft connecties nodig met de rest van de Europese luchtvaart en vliegmaatschappijen. SN Brussels vervoert 40 percent van de cargo van DHL. Zaventem heeft verbindingen met heel Europa en met de wereld. We kunnen zo'n maatschappij niet zomaar verplaatsen. Zelfs de heer Di Rupo, zelfs de heer Kubla, om het even wie, kan niet zomaar ergens een grote luchthaven realiseren. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Het is niet te gek om eraan te denken en dat voor te bereiden. Wat is de belangrijkste hub van Europa ? Dat is Heathrow in Engeland en Frankfurt in Duitsland. Op 100 kilometer van Frankfurt werd er een tweede hub gerealiseerd. Heathrow heeft er al vier, en in een omgeving van 100 vierkante kilometer bestaat de mogelijkheid om de luchthaven te laten groeien. Op een bepaald ogenblik werd er zelfs aan gedacht om Zaventem aan Heathrow te koppelen. Er zullen oplossingen moeten komen voor Frankfurt en Heathrow.

Ik vraag dat we ons goed bewust zijn van het belang van Zaventem, van de investeringen die er zijn

Vermeiren

gebeurd en van de economische groei die daarmee gepaard gaat. Ik wil de mensen geruststellen, maar ik wil ook dat deze regering een korte- en een langetermijnvisie uitbouwt. De politiek moet een toekomst bieden voor de luchthaven en een garantie voor de 60.000 werkplaatsen vandaag, en ze moet dat aantal zelfs nog opdrijven. Die mogelijkheid bestaat. Schiphol is daarvan het sprekend bewijs.

We zullen met onze beide voeten op de grond moeten blijven staan, en niet beginnen zweven en overdrijven. De luchthaven van Zaventem heeft met DHL een heel grote toekomst, op voorwaarde dat de gezonde prognoses worden bewaarheid op een economisch en ecologisch verantwoorde manier.

Vorige zondag heb ik in een communiqué geschreven dat ik niet kan geloven dat we in dit land niet genoeg gezond verstand hebben om de zaken op te lossen zoals in het buitenland, in samenspraak met DHL, met milieugroepen en met alle betrokkenen. Mijnheer de minister-president, ik ben benieuwd naar uw argumenten en ik vertrouw erop dat u en uw regering verder zullen ijveren voor een goede luchthaven, die ten goede komt aan de tewerkstelling en aan alle betrokkenen. *(Applaus bij de VLD)*

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex *(Op de tribune)* : Mijnheer Vermeiren, als burgemeester van Zaventem hebt u alle reden om pleidooien te houden voor de luchthaven. Ik zal iets minder uitvoerig zijn.

Mijnheer de minister-president, ik heb u een brief geschreven over de luchthaven, omdat ik uw standpunt wilde kennen. Ik ben verheugd dat u zich uitdrukkelijk hebt uitgesproken. Daarmee kunnen we de discussie aanvatten en ernstig nadenken over het luchthavenbeleid in Vlaanderen. Als we één conclusie moeten trekken naar aanleiding van alle, soms tegenstrijdige, verklaringen, dan kunnen we niet anders dan zeggen dat er in Vlaanderen geen sprake is van een gecoördineerd luchthavenbeleid, van een echte visie op een multimodale benadering van de luchthavens.

Over de uitbreidingsplannen van DHL kunnen we uren discussiëren, over het realistische van dat aanbod, of de aangeboden jobs al dan niet voltijds zijn, enzovoort. We moeten het aanbod in ieder geval ernstig nemen. Werk is te belangrijk om naast ons neer te leggen.

Het is niet zozeer de vraag of DHL of andere firma's uitbreiden of zich vestigen in Zaventem, die een bedreiging vormt voor de luchthaven. We moeten ons afvragen of er geen andere grote bedreiging is voor Zaventem. We hebben immers geen gecoördineerde visie op de luchthaven. Ik heb het dan over de visie vanuit Heathrow, Schiphol, Frankfurt en Parijs op het luchthavengebeuren in Europa. Zaventem zit dan met een handicap die veel groter is dan de vraag of we al dan niet bijkomend onderdak kunnen geven aan DHL.

We zitten immers met een luchthaven die inzake bereikbaarheid haar saturatiegrens heeft bereikt. Wat heb je aan een luchthaven met veel vliegtuigen en bedrijven als die luchthaven nog nauwelijks bereikbaar is ? De investeringen waaraan de meeste aandacht moet worden besteed, betreffen de problematiek van de ontsluiting en de leefbaarheid van de luchthaven, dit vanuit de ruimtelijke benadering van ons grondgebied.

We hebben samen beslist en via verschillende resoluties eenparig bekrachtigd dat er aan de luchthaven van Zaventem groeibeperkingen moeten worden opgelegd. Een daarvan is het aantal nachtvluchten dat is vastgelegd op 25.000. Eigenlijk wordt dat aantal overschreden, ten minste als men de nacht korter maakt zoals in sommige statistieken gebeurt. Ik wil dan ook pleiten voor een evenwicht tussen economie en ecologie.

Minister Sannen, u hebt gereageerd naar aanleiding van het eventueel overbrengen van DHL naar Bierset. Dat kan volgens u niet omdat de Limburgse gemeenten in de omgeving al meer dan genoeg geluidslast moeten verdragen. U hebt gelijk.

Een uitbreiding van startbaan 25L, waar uw partijgenoot, de schepen van leefmilieu van Kortenberg, zich regelmatig druk over maakt, vormt een echt probleem voor de regio. In die zin verbaast het me dat uw wel hebt gereageerd in verband met Bierset. Ik wil u dan ook vragen om in deze kwestie waarin een keuze moet worden gemaakt tussen economie en ecologie voor de luchthaven van Zaventem, een duidelijk signaal te geven vanuit uw bevoegdheid, meer bepaald vanuit de ecologische benadering. *(Applaus bij Spirit)*

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben ook een inwoner van Zaventem. Ik weet hoe die luchthaven is geëvolueerd. Ik waardeer ook de inspanningen die

Van Rompuy

de heer Vermeiren als burgemeester van Zaventem heeft gedaan om die ontwikkeling rondom de luchthaven mogelijk te maken. Op een bepaald ogenblik vond ik zelfs dat hij daarin te ver ging. Ik vreesde dat de industriële ontwikkeling rond Zaventem, het aantrekken van bedrijven en het ontwikkelen van industrieparken, de leefbaarheid van de omgeving voor een stuk zou aantasten. Uiteindelijk heeft hij echter gelijk gehad.

Zaventem is op dit ogenblik voor Vlaanderen en voor België een enorme economische groeibodem. Tijdens de jongste jaren heeft de vorige regering echter door een totaal verkeerde aanpak van de lawaai-problematiek, het maatschappelijk draagvlak van die luchthaven totaal ondermijnd.

Voor het jaar 2000 waren er ook 20 miljoen passagiers die het vliegtuig namen in Zaventem. Toen waren er ook nachtvluchten. De heer Vermeiren kan bevestigen dat daarover discussies zijn gevoerd. Op een aantal punten had men gelijk. Het was echter geen politiek thema. De mensen hebben de ontwikkeling van de luchthaven altijd op een positieve manier bekeken. Op dat vlak werd er een beleid gevoerd waardoor dat draagvlak mogelijk was.

Mijnheer de minister-president, dat draagvlak werd door de problematiek inzake de nachtvluchten kapot gemaakt. Als we op langere termijn naar de vorige paarse regering-Verhofstadt zullen kijken, zullen we vaststellen dat dit zeer nefast was. We zitten nu nog altijd met de brokken.

Ik begrijp iets niet. Is de regering nog aan het besturen of is ze enkel aan het babbelen, aan het tateren? Mijnheer Vermeiren, het is premier Verhofstadt die in september, toen minister-president Somers het had over de Olympische spelen, de idee van een tweede nationale luchthaven heeft gelanceerd. De twee voorstellen werden in één beweging publiek gemaakt. De heer Coene herhaalt nu enkel hetgeen premier Verhofstadt toen heeft gezegd. De twee VLD-ers, de kabinetschef en de premier, hebben bijna letterlijk hetzelfde gezegd. Ik vind die uitspraken erg. Het gaat niet meer over zich profileren. Het gaat over tienduizenden jobs en de groeipotentie in die regio.

Ik was vorige week aanwezig op de vergadering van de commissie voor Economie. We hebben minister Ceysens ondervraagd over de visie van de Vlaamse regering met betrekking tot de toekomst van de luchthaven en van DHL. Dat was een van

de pijnlijkste vergaderingen die ik ooit heb meegeemaakt. Er was toen één journalist aanwezig. Ik raad u aan zijn verslag te lezen. Haar optreden was een minister onwaardig.

Toen we haar vroegen wat het standpunt was van de Vlaamse regering over DHL, antwoordde ze dat ze over geen dossier beschikte. Toen ik de vraag stelde wat de voorwaarden waren voor de ontwikkeling van DHL, was het enige dat ze kon zeggen dat ze tegen een verdubbeling van het nachtvluchten was. Voor de rest had ze daarover geen standpunt omdat dit niet in handen van de Vlaamse regering lag.

Mijnheer de minister-president, vorige vrijdagavond hebt u in Villa Politica gepleit om in Wallonië een luchthaven te ontwikkelen waar DHL kan uitbreiden. U vroeg wel compensaties voor Vlaanderen. Zaventem zou in Vlaamse handen moeten komen. In L'Echo staat vandaag dat de overheid een deel van haar aandelen verkoopt. Ze zou hoogstens 30 percent ervan in handen houden. De luchthaven zou geprivatiseerd worden. Op dat moment vraagt u de bevoegdheid om die luchthaven te beheren. Ofwel weet u waarover u spreekt, ofwel weet u het niet. Ik ben verbouwereerd. De heer Coene verdient ontslagen te worden als vice-gouverneur van de Nationale Bank.

Op dit ogenblik zijn de Waalse politici een hele strategie aan het ontwikkelen. Ik lees zaken over Liège Airport. U hebt de deur voor de oprichting van een nieuwe luchthaven in Wallonië geopend. U weet ook dat u geen enkele compensatie zult bekomen. De overdracht van de bevoegdheid voor Zaventem is een utopie. Ze zal immers worden geprivatiseerd. Als minister-president neemt u de verantwoordelijkheid voor het feit dat de ontwikkeling van de luchthaven in vraag wordt gesteld.

Mijnheer de minister-president, u knikt. Ik ben maar een heel eenvoudige jongen. Ik lees de kranten. Ik tracht te begrijpen wat erin staat. U hebt toch gezegd dat DHL zich in Wallonië moet kunnen ontwikkelen omdat er in Vlaanderen geen maatschappelijk draagvlak meer is voor een verdere uitbreiding!

Mijnheer de minister-president, ik richt me tot u en tot minister Sannen. U hebt geen enkele rol willen spelen bij het opstellen van het plan-Anciaux. Groen! was daar bang van. Ik heb daar begrip voor.

In de regio zijn de mensen bereid te aanvaarden dat de capaciteit van de luchthaven wordt ver-

Van Rompuy

hoogd en zelfs dat er meer vluchten komen, ook tijdens de nacht, maar dan wel op voorwaarde dat er een rechtvaardige spreiding is. Als u het gevecht met Brussel niet aangaat en het onevenwichtige plan blijft bestaan waarbij één deel van de regio de zwaarste hinder ondervindt, dan moet u niet schrikken dat het maatschappelijk draagvlak ontbreekt voor verdere ontwikkeling. Het een hangt samen met het ander.

Heren ministers, u hebt niet gevochten voor een rechtvaardig spreidingsplan. De heer Vermeiren heeft in zijn gemeente 15.000 exemplaren verspreid van de Burgerkrant waarin hij zich verzette tegen het plan van minister Anciaux. Mijnheer de minister-president, ik zou graag hebben dat u de verklaringen van de heer Coene en de premier absolute nonsens noemt. Ik wil horen dat de Vlaamse regering werkt aan de ecologische draagkracht van de regio. Voorwaarde is dan wel dat er een rechtvaardige spreiding komt.

Pas goed op met DHL ! Ik ben ook minister van Economie geweest, ik heb ook met hen gepraat en ik ken dat soort bedrijven. Ik vrees dat ze aan het aftasten zijn hoe ver ze kunnen gaan. Als we geen duidelijk perspectief bieden op economisch vlak en er geen ecologisch draagvlak is, dan voeren we een slechte strategie. Ik gun Wallonië arbeidsplaatsen, maar Vlaanderen heeft niet zo heel veel troeven. Zaventem is een troef. Het ligt in de nabijheid van Brussel. Mijnheer Vermeiren, u hebt het altijd over 'the best spot in Europe'.

Mijnheer de minister-president, ik vraag van u meer dan wat minister Ceysens heeft verklaard. Ik vraag dat u zich volop schaaft achter de ontwikkeling van de luchthaven, het dossier DHL en dat u zelf gaat onderhandelen. Ik vrees dat het bedrijf een vluchtscenario ontwikkelt. De cijfers veront-rusten me. Er wordt gesproken van jobcreatie vanaf 2012 en van 36.000 directe en indirecte jobs. Ik geloof niet dat een bedrijf kan voorspellen wat de ontwikkeling van de werkgelegenheid zal zijn over tien jaar. Er is een opbod bezig. Als de Vlaamse regering geen strategie heeft, dan bestaat het risico dat DHL vertrekt. Dat zou niet eens zo moeilijk zijn. De vliegtuigen en de infrastructuur kunnen snel worden verplaatst. Pas op voor de chantage van de heren en toon dat u een beleid voert en bestuurt. U bent niet bezig met de Olympische Spelen in 2016. Gisteravond bent u achter uw telex gaan zitten om u te mengen in het debat over de kieskringen. Hou u bezig met datgene waarvoor u minister-president bent ! Stop met de lichtzinnig-

heid ! Het gaat om tienduizenden jobs. (*Applaus bij CD&V en het Vlaams Blok*)

Tienduizenden mensen vragen zich af waarmee u bezig bent. Onlangs zei iemand me een goede slogan voor de verkiezingen te hebben : 'Nu ernstig !'. Dat zou inderdaad een goede slogan zijn voor de Vlaamse regering. U bent niet verkozen om zich te profileren, maar om de toekomst en werkgelegenheid van Vlaanderen veilig te stellen. Ik vraag u wat de strategie van de Vlaamse regering is. Minister Sannen, het draagvlak in de streek is kapot en nog niet hersteld. Probeer dit te herstellen ! Ik slaap onder de helft van de nachtvluchten.

Ik ben bereid te pleiten voor DHL en voor de tewerkstelling van DHL, maar ik ben niet bereid om alle problemen op één deel van de bevolking af te wentelen. We moeten een strategie ontwikkelen waarbij iedereen in dezelfde mate de last draagt. De actiegroepen hebben nooit gezegd dat er geen nachtvluchten mogen zijn. Er moeten echter inspanningen worden geleverd om dat op een rechtvaardige manier aan te pakken. Vandaag echter brengt men de tewerkstelling van de hele streek in gevaar.

Wij willen een constructieve oppositie voeren. Dan mogen we van u ook verwachten dat u ernstig werk levert, met dossiers uitpakt en aantoonst dat u ernstig bent begaan met de problemen. Dat impliceert dat u ook de kaart van de Vlaamse tewerkstelling trekt, en dat gebeurt vandaag niet. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : In verband met de spreiding merkt de heer Van Rompuy op dat ik heb gesteld dat het plan van minister Anciaux moet worden aangepast. Dat is juist. En ik ben van mening dat dit er ook kan toe leiden dat we een oplossing voor het probleem-DHL vinden.

De heer Van Rompuy heeft gelijk als hij zegt dat het idee om in Chièvres een luchthaven uit te bouwen enkele maanden geleden is opgedoken. Het idee is al wel twintig jaar oud. Dat kwam toen aan bod in tv-uitzendingen en de mogelijkheden ervan zijn toen ook bestudeerd.

Men kan een satelliet van een hoofdluchthaven uitbouwen in het belang van de goede werking van die hoofdluchthaven. Dat is de job van BIAC. BIAC zal moeten onderzoeken of ze op dat vlak inspanningen ten dienste van de hoofdluchthaven

Vermeiren

kan leveren. We hebben het altijd over DHL, maar elk jaar zijn er ook 3.000 nachtelijke chartervluchten. Men zal goed moeten onderzoeken of nieuw geld kan worden gevonden om met bijkomende investeringen het mogelijk te maken dat chartervluchten kunnen worden afgeleid. BIAC zal dat ongetwijfeld doen. Dat zijn allemaal overwegingen die in een groter geheel moeten worden onderzocht.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : De heer Van Rompuy vraagt een duidelijk regeringsbeleid waarin keuzen worden gemaakt. Het parlement heeft unaniem beslist dat er maximaal 25.000 nachtvluchten mogen gebeuren. In het masterplan van DHL wil men er echter op termijn 40.000. Een consequent beleid vereist dat we ons houden aan onze doelstellingen. Spreiding is een goede zaak, maar als we vandaag 20.000 en morgen 40.000 nachtvluchten spreiden over vier windstreken, dan hebben we twee windstreken belast die vroeger gevrijwaard bleven. De verlenging van runway 25L zal het lawaai wel spreiden, maar meer mensen dan vroeger zullen er last van hebben. Het kan toch niet de bedoeling dat heel Vlaanderen last heeft van de bedrijvigheid van één sector ?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de minister-president, collega's, de laatste dagen hebben wij een kakofonie van mededelingen aangehoord naar aanleiding van het bericht van DHL, dat als een dief in de nacht kwam. Het leek veeleer op een chantagevoorstel. Er werd met een aantal duizend jobs gegoocheld op voorwaarde dat het bedrijf carte blanche kreeg voor een ongebreidelde groei van het aantal nachtvluchten.

We hebben het hele gamma mogelijkheden aangehoord. Het ene voorstel is al even onverantwoord als het andere. Het gaat van het volledig sluiten van de luchthaven tot een ongeremde uitbreiding, met alle mogelijke schakeringen tussenin. Zo moesten voor de enen de chartervluchten weg, of een deel van de vluchten moest naar een andere luchthaven worden overgebracht. Het ene voorstel was al hallucinanter dan het andere.

Zeker is dat er een onevenwicht is ontstaan tussen de economische ontwikkeling en het ecologische draagvlak van de luchthaven van Zaventem. Het

onevenwicht neemt zelfs met de jaren toe. Federaal minister Anciaux heeft een niet onverdienstelijke poging ondernomen om met zijn spreidingsplan een belangrijke stap in de goede richting te zetten. Vandaag merken we dat het niet volstaat om het probleem op te lossen. Er zijn meer actiecomités actief dan er ooit geweest zijn. Dat betekent dat men naast een spreiding, die best groter wordt dan de spreiding waarin op dit ogenblik is voorzien, ook moet durven spreken over een afname van het aantal nachtvluchten. Laat ons eerst en vooral bezig zijn met het herstel van het ecologisch draagvlak. Dat is onze eerste taak. Pas dan kan over een eventuele uitbreiding worden gesproken.

Dankzij voormalig minister Dua is het aantal nachtvluchten gelukkig op 25.000 geplafonneerd. Dat cijfer was toen een compromis, want sommigen wilden helemaal geen grens, anderen wilden een nog hogere grens. Wij mogen blij zijn met het getal 25.000. Het betekent een garantie, maar het biedt geen groeimogelijkheid. Vandaag zijn er 21.000 nachtvluchten en sommigen willen de nachtvluchten met 4.000 laten stijgen. Dat klopt niet, want het cijfer van vandaag is berekend op een nachtregime van 7 uur, tussen 23 uur 's nachts en 6 uur in de ochtend. Volgens de internationaal en Europees aanvaarde definitie bevat een nacht 8 uur, van 23 uur tot 7 uur in de ochtend. In die optiek vinden er al meer dan 25.000 nachtvluchten plaats. Als er ooit aan de norm van 25.000 wordt getornd, kan dat alleen maar in neerwaartse zin zijn.

Jobs zijn natuurlijk belangrijk, maar het aanbod van DHL is ongeloofwaardig. Een aantal maanden geleden was er nog een groot syndicaal conflict bij DHL. De syndicaal afgevaardigden zijn toen op een onwettige manier aan de deur gezet. DHL weigerde de werkzekerheids-CAO te verlengen. Hoe kan een bedrijf aan de ene kant weigeren aan de bestaande werknemers werkzekerheid te garanderen, terwijl het aan de andere kant goochelt met duizenden nieuwe banen ? Dat is niet erg geloofwaardig.

Het gaat over deeltijdse nachtarbeid. Ik heb mijn licht opgestoken bij de VDAB zelf. Zowel in Vlaams-Brabant als in Brussel geraken er al maanden tientallen vacatures voor laaggeschoolden niet ingevuld.

De heer Vermeiren heeft daarnet, aan de hand van verschillende argumenten, al aangetoond dat DHL helemaal niet uit Zaventem wil vertrekken. Wij willen DHL ook niet weg uit Zaventem. We willen

Glorieux

dat DHL zich binnen de ecologische draagkracht van de luchthaven kan ontwikkelen.

Mijnheer de minister-president, blijft de Vlaamse regering, conform de vroeger ingenomen standpunten en conform de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resoluties, bereid om het evenwicht tussen ecologie en economie met betrekking tot de nachtvluchten rond Zaventem te herstellen? Concreet gaat het hier natuurlijk om een ecologische inhaalbeweging. Kunt u ons garanderen dat het aantal nachtvluchten niet zal stijgen? Kunt u ons garanderen dat de problematiek van de nachtvluchten brongericht zal worden aangepakt?

Een verplaatsing van de nachtvluchten kan geenszins een oplossing bieden. De nachtrust van een inwoner van Vlaams-Brabant is evenveel waard als de nachtrust van een inwoner van Brussel of van Limburg. Deze afwegingen moeten we niet maken. De enige echt efficiënte maatregel die de tienduizenden momenteel door de nachtvluchten getormenteerde gezinnen op korte termijn een toekomstperspectief kan bieden, is het respecteren van de norm van 25.000 nachtvluchten. Indien mogelijk, zouden we zelfs tot een daling van het aantal nachtvluchten moeten komen. Bovendien moet dit met een complete spreiding van deze vluchten gepaard gaan.

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik zal in mijn antwoord een onderscheid maken tussen twee facetten van de problematiek die hier aan bod zijn gekomen. Straks zal minister Sannen nog een aantal elementen toelichten.

Het eerste facet betreft de hier veelvuldig gestelde vraag hoe de Vlaamse regering de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden en de huidige en toekomstige algemene economische positie van de luchthaven van Zaventem inschat. Het tweede facet betreft de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van het dossier van DHL en de vraag welke verantwoordelijkheden de Vlaamse regering in dit verband al dan niet wil opnemen.

Wat de algemene positie van de luchthaven van Zaventem betreft, kan ik duidelijk zijn. Het economisch belang van de luchthaven kan moeilijk worden overschat. Na de haven van Antwerpen, gaat het hier om de belangrijkste economische groei-

pool in Vlaanderen. De luchthaven zorgt voor meer dan 60.000 arbeidsplaatsen.

Het spreekt voor zich dat ik zondag, na overleg met een aantal lokale bestuursmandatarissen, heb besloten onmiddellijk op de uitlatingen van de heer Coene te reageren. De Vlaamse regering denkt er niet aan een uitdoof- of afbouwscenario voor de luchthaven van Zaventem te steunen. Integendeel, de Vlaamse regering is ervan overtuigd dat zich in en rond de luchthaven nog heel wat economisch groeipotentieel bevindt.

De Vlaamse regering functioneert binnen een ecologisch kader. Ze baseert zich hiervoor op de in september 2000 verleende milieuvergunning. Volgens deze vergunning kunnen we de economische activiteiten op de luchthaven aanvaarden en toelaten indien de norm van 25.000 nachtvluchten per jaar wordt gerespecteerd.

Momenteel vinden jaarlijks 19.000 tot 20.000 nachtvluchten plaats. Dit betekent dat de economische activiteit op de luchthaven op dit vlak nog in belangrijke mate kan worden uitgebreid.

Er is nog een tweede mogelijkheid om in en rond de luchthaven bijkomende tewerkstelling en economische activiteit te verwezenlijken. Deze meer toekomstgerichte mogelijkheid is nauw verbonden met de algemene internationale ontwikkeling van de luchthavensector. Luchthavens worden hierbij op een andere manier bekeken : niet enkel als een plaats waar vliegtuigen dalen en opstijgen en waar een aantal eenvoudige logistieke activiteiten gebeuren, maar ook als locaties voor een meer geïntegreerde economische activiteit. Daarom heeft de Vlaamse regering de voorbije weken contact gehad met BIAC.

BIAC heeft de ambitie om op de luchthaven van Zaventem een 'luchthaven-village' uit te bouwen. Dit kan duizenden extra jobs genereren, zonder extra nachtvluchten. Dit is een tweede belangrijke ontwikkeling, want de heren Vermeiren en Van Rompuy hebben er al op gewezen dat de economische activiteiten rond de luchthaven enorm belangrijk zijn. BIAC kiest voor een dynamisch gebruik van de mogelijkheden. De Vlaamse regering wil haar verantwoordelijkheid nemen, en op die manier extra jobs en economische activiteiten creëren.

Voor de Vlaamse regering is de luchthaven van Zaventem een zeer belangrijke economische actor. Er kan geen sprake zijn van uitdoof- of afbouwscenario's, integendeel. Het is mijn overtuiging dat ook in de toekomst heel wat extra tewerkstelling en

Somers

economische activiteiten mogelijk zijn, omdat er nog een groei van de nachtvluchten mogelijk is, maar vooral door nieuwe evoluties op de luchthaven. In de nabije toekomst moeten we ook onze inspanningen voor de ontsluiting van de luchthaven opdrijven.

Het specifieke dossier van DHL is moeilijker. DHL heeft de ambitie om in het logistieke centrum van Europa, tussen het noorden van Frankrijk en het Rijnland, een belangrijke internationale 'hub' te realiseren.

DHL heeft verschillende luchthavenautoriteiten, waaronder Zaventem, bevroegd. Het scenario, dat voor DHL loopt tot 2012, biedt enorme groeimogelijkheden en kan voor vele duizenden extra arbeidsplaatsen zorgen.

DHL maakt ook duidelijk dat hierdoor heel wat extra nachtvluchten zullen gebeuren. In de eindfase is er sprake van 35.000 tot 40.000 nachtvluchten op jaarbasis. De vraag wat mogelijk is onder welke voorwaarden, is expliciet gesteld. DHL verwacht de komende maanden een antwoord van de luchthavenautoriteiten. Voor DHL is de luchthaven van Zaventem het meest interessant. Ze geloven meer in Zaventem dan in een andere vestiging.

Het standpunt van de Vlaamse regering is duidelijk. We werken binnen een economische, ecologische en maatschappelijke context. Er is een politieke beslissing, die gesteund wordt door het Vlaams Parlement, om een grens te stellen aan het aantal nachtvluchten. Deze grens heeft een kwantitatief en een kwalitatief element. Het gaat om 25.000 nachtvluchten en de gebruikte vliegtuigen moeten aan een aantal minimumstandaarden voor geluidshinder, de zogenaamde 'Chapter 3'-verplichtingen, voldoen. Dit is het kader voor de economische activiteiten.

Het is goed om voor DHL een korte- en een lange-termijnstrategie te ontwikkelen. We zijn binnen het huidige maatschappelijke en ecologische draagvlak, en met de huidige regelgeving, in staat om DHL minstens tot 2008 mogelijkheden te bieden op de luchthaven van Zaventem. Federaal minister Vande Lanotte heeft dit bevestigd. Dit vraagt misschien een optimalisering en herschikking van de activiteiten. Het is de eerste opdracht om de economisch meest verstandige keuzes te maken, maar het is in eerste instantie BIAC die dit moet doen.

Er zijn dus binnen de huidige grenzen van de milieuvergunning mogelijkheden om tot 2007-2008 faciliterend te staan tegenover de vragen van DHL. Het moet een eerste optie zijn van de Vlaamse en de federale regering samen om in dialoog met DHL te onderzoeken hoe we op korte en middellange termijn de werkgelegenheid maximaal hier kunnen houden.

Ik kom tot de langere termijn. De vraag van DHL is uitdrukkelijk om nu engagementen op te nemen die het plafond van 25.000 substantieel doorbreken. Ik denk niet dat iemand in het Vlaams Parlement over 100 of 500 nachtvluchten meer of minder spreekt. Over het substantieel doorbreken van het plafond van de nachtvluchten heb ik zeer duidelijk namens de Vlaamse regering het standpunt ingenomen dat dit in Zaventem spijtig genoeg niet haalbaar is. Dit standpunt herhaal ik hier graag. Het komt erop neer dat we samen met DHL moeten zoeken hoe we binnen de behoeften die het bedrijf naar voren schuift, toch maximaal faciliterend kunnen zijn.

De Vlaamse regering schuift nog een laatste element heel expliciet naar voren. Vlaanderen is samen met Nederland het logistieke centrum van de EU. Niet minder dan 28 percent van de Europese distributiecentra situeert zich in Vlaanderen. In Frankrijk is dat 13 percent en in het Verenigd Koninkrijk 14 percent. In dit kader is Vlaanderen dus belangrijker dan Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk samen. Het is een enorme uitdaging om dat logistieke gebeuren in Vlaanderen verder te verankeren. Logistiek betekent niet alleen luchthaven, maar betekent voor Vlaanderen ook de zeehavens, de openbare weg, het spoor, de binnenwateren en dergelijke meer.

De federale regering kan in een strategie stappen om op korte en middellange termijn zo veel mogelijk tewerkstelling van DHL in Zaventem te verankeren, een denkspoor dat veel kans op slagen heeft omdat DHL zeer uitdrukkelijk heeft gezegd dat Zaventem de voorkeur wegdraagt. Als we op lange termijn toch wensen dat DHL uitwijkt, gelet op het feit dat het draagvlak van leefmilieu en leefkwaliteit te substantieel moet worden doorbroken, dan is de stelling van de Vlaamse regering heel duidelijk dat het voor Vlaanderen en de Vlaamse economie beter is dat de hub die dan zal worden gecreëerd, dicht bij ons ligt in plaats van ver van ons weg.

Er is nog een tweede element, en dat gaat niet over de luchthavenuitbating maar over de bevoegdheid over het logistieke beleid. Indien men het denk-

Somers

spoor volgt dat Vlaanderen en Wallonië de middelen en de bevoegdheden moeten krijgen om naar eigen inzichten invulling te geven aan de logistieke opdracht, dan zullen de keuzes die men in het zuiden van het land maakt ongetwijfeld zeer goede, maar andere zijn dan de keuzes die we in Vlaanderen maken, omdat de geografische en maatschappelijke context van Wallonië anders is dan de onze. Dat standpunt heeft de Vlaamse regering ingenomen ten aanzien van de lange termijn. Het is evident dat we dit op korte en middellange termijn in dialoog met DHL moeten bekijken, en op dit eigenste moment is er overleg bezig met minister Ceysens, minister Landuyt en de partners van de SERV over dit dossier.

Zolang er echter in het Vlaams Parlement geen meerderheid is om te zeggen dat men dat plafond op de lange termijn substantieel wil doorbreken zodat men 35.000 nachtvluchten kan realiseren, dan moeten we zeer duidelijk zijn ten aanzien van DHL. We voeren binnen deze duidelijkheid een dialoog met DHL om na te gaan of we door het verschuiven van activiteiten een oplossing kunnen vinden. Vandaag heeft DHL 16.000 nachtvluchten per jaar en het plafond is 25.000. Er zit dus nog een substantiële groeimogelijkheid in die volstaat om de fasering die DHL zelf in zijn planning heeft gestoken tot 2007-2008 op Zaventem te realiseren. Dat is de eerste optie.

Wat betreft de langere termijn moeten we beseffen dat 35.000 nachtvluchten geen haalbare kaart vormen. Mijnheer Van Rompuy, ik wil daar zeer duidelijk over zijn. Ik respecteer dat u hier een andere mening over hebt : u zegt dat een verdubbeling van de nachtvluchten wel haalbaar is. Ik heb u nu geprovoceerd en ik wil dit terugnemen, want ik wil hierover geen polemieken starten.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb gezegd dat de spreiding rechtvaardig moet zijn. Als dat het geval is, dan zal de discussie over de getallen maatschappelijk minder moeilijk liggen dan nu. Het gaat niet over de absolute getallen, maar over wie wat draagt. In dat debat is minister Sannen een paar maanden geleden tekortgeschoten. Als ook Brussel werd betrokken bij die rechtvaardige spreiding, dan zou dit draagvlak in de regio sterk zijn toegenomen. Daar is een enorme kans gemist. Leg me echter geen woorden in de mond.

Minister-president Bart Somers : Dat klopt. Ik wil zeker niet polemisch doen. Ik heb dit te scherp geformuleerd en neem het terug.

Mijnheer Van Rompuy, in dit debat moeten nu eenmaal elementen tegen elkaar worden afgewogen. Ik ben het met u eens dat een spreiding het draagvlak voor de luchthavenactiviteit alleen maar kan vergroten. De heer Vermeiren, uzelf en ook andere leden doen inspanningen in de regio om dat draagvlak voor die economische activiteit te versterken. Tegelijk moeten we beseffen dat economische activiteiten en tewerkstelling, hoe graag we die ook hebben, moeten gebeuren binnen een maatschappelijke context, waarbij we ecologische randvoorwaarden in acht moeten nemen.

In 2000 hebben we daarover parlementaire debatten gevoerd. In dit parlement werd gezegd dat dit plafond haalbaar en realistisch was. Er was een draagvlak voor. Men kan niet tegelijk het ene en het andere zeggen. Ofwel is er een draagvlak voor het plafond van 25.000 bewegingen, ofwel is men bereid om tot 40.000 te gaan, ten koste van de levenskwaliteit in de regio. De Vlaamse regering heeft dat laatste standpunt expliciet niet willen innemen. Wel wil de Vlaamse regering mee zoeken naar mogelijkheden om die tewerkstelling maximaal in te passen in de fasering van DHL.

Mijnheer Van Rompuy, u hebt daarnet iets verstandigs gezegd. U doet dat regelmatig. U zei dat ook een bedrijf als DHL met een dossier naar de regering en de luchthaven stapte dat maximalistisch is ingevuld op papier. Vaak gaat het hier ook over een onderhandelingspositie. Er gebeuren de voorbije dagen en weken ernstige inspanningen om die onderhandelingen te voeren, om te komen tot een evenwicht tussen wat DHL vraagt en wat haalbaar is.

Ik ben ervan overtuigd dat deze zaak tegen het einde van de maand heel helder zal worden. Daarom is het belangrijk dat er op een degelijke manier wordt gepraat met DHL, maar ook dat we vanaf het begin duidelijk maken wat op de lange termijn haalbaar is, en wat niet. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen kort te zijn, maar de vraag van de heer Bex was duidelijk, en ik voel me ook genooddaakt om te antwoorden op de verwijten van de heer Van Rompuy.

Door de recente ontwikkelingen in het luchthaven-dossier dreigen we in een lastige tweespalt terecht te komen tussen economie en ecologie. Er is maar één oplossing : deze tweespalt vermijden. Ik heb trouwens geen zin in een spagaat. We moeten te-

Sannen

genstellingen overbruggen, en ik denk dat die te overbruggen vallen. Daarom kan ik me grotendeels scharen achter het betoog van de minister-president, want het geeft een aanzet tot het vermijden van een opbod en het zoeken naar oplossingen.

Ik vind het voorstel van DHL toch enigszins verrassend. Het komt plots uit de lucht vallen. DHL geeft de indruk dat er niets is aan voorafgegaan. Ik wil dit corrigeren. Ik geef een kort overzicht. In het begin van vorig jaar werd na moeizame onderhandelingen een akkoord bereikt tussen de premier en de gewesten inzake de nachtvluchten. Elementen daarvan waren dat de vluchten maximaal zouden worden gespreid, het aantal vluchten een plafond van 25.000 zou hebben en Brussel en Vlaanderen hun geluidsnormen zouden harmoniseren.

Mijnheer Van Rompuy, u verwijt me dat ik vasthoud aan deze afspraken. Ik probeer consequent te zijn. Ik spreid niet : de Vlaamse regering en ikzelf keuren al dan niet een spreidingsplan goed. Momenteel is er geen spreidingsplan goedgekeurd, omdat een van de essentiële voorwaarden luidt dat er een harmonisering moet komen tussen de Vlaamse en de Brusselse normen. U verwijt me consequent te zijn en uit te voeren wat het Vlaams Parlement heeft vooropgesteld. Nochtans hebt u zelf deze drie voorwaarden in een motie herhaald, naar aanleiding van een interpellatie.

Het standpunt is aan minister Anciaux meegedeeld dat er een harmonisatie moet komen tussen de normen van Brussel en Vlaanderen. Eerder kunnen we niet akkoord gaan met een spreidingsplan. Het plafond van 25.000 nachtvluchten dat daarin is opgenomen, is trouwens door het parlement bevestigd in een resolutie. Wie is er nu consequent en wie niet ? U pleitte zonet voor de opheffing van die drempel van 25.000 vluchten. U bent dus niet consequent met wat u zelf hebt goedgekeurd en mij hebt opgelegd.

Mijnheer Van Rompuy, ik probeer binnen de afspraken een juist standpunt in te nemen over het spreidingsplan. Ik wil niet in een polemiek terechtkomen, maar dit verwijt aanvaard ik niet. We zijn consequent. We delen aan minister Anciaux ons standpunt mee, en we zullen pas het spreidingsplan goedkeuren na een harmonisatie. Zelf hebt u echter wat u een maand geleden hebt goedgekeurd, al voor een deel opgeblazen door van de norm van 25.000 af te stappen.

Over deze afspraken is een jaar geleden ook onderhandeld met DHL. Premier Verhofstadt is met hen gaan praten, en toen leek dit compromis voor hen leefbaar. Sta me toe dat ik een jaar later toch enigszins verrast ben door wat ik van DHL hoor. Nu al kunnen ze blijkbaar bepalen dat er in 2012 zoveel bijkomende tewerkstelling zal zijn, terwijl ze een jaar geleden niet eens wisten dat de drempel van 25.000 niet haalbaar zou zijn. Ik ben het dus met u eens wanneer u de uitspraken en de vragen van DHL relateert. Ze passen in een onderhandelingsstrategie.

Mijnheer Bex, ik wens me te houden aan de milieuvergunning die minister Dua heeft afgeleverd. Ze stemt overeen met de drie elementen waarover vorig jaar een overeenkomst is gesloten. Op dit moment is er geen enkele reden om daarvan af te stappen.

Als de federale regering zou beslissen het contingent van vergunde nachtvluchten volledig toe te bedelen aan DHL, wat hun een zeker groeipotentieel zou bieden, dan is er nog geen oplossing voor de charters. Het probleem van de nachtvluchten doet zich immers niet alleen voor in Zaventem, maar ook in Oostende en Bierseker. Er kan een nieuwe hub of uitvalsbasis worden gemaakt voor Zaventem, maar het kan niet dat de levenskwaliteit van Zuid-Limburg daardoor wordt aangetast.

Het vervangen van de charters door bijvoorbeeld de cargo's van DHL zal bovendien een geluidstoename met zich meebrengen. De cargo's stijgen 's nacht meestal op, terwijl de charters 's nachts veelal landen. Zo'n verschuiving zou dus ook een impact hebben. Ik vraag me af of dat te rijmen valt met het engagement van minister Anciaux dat de hinder niet mag toenemen.

We moeten constructief onderhandelen met DHL. We moeten proberen met hen te praten binnen duidelijke marges. Dat betekent dat we de meningen en de uitspraken op elkaar moeten afstemmen. Het is belangrijk dat zowel de Vlaamse regering als de federale regering hun visies op elkaar afstemmen. Het was goed de vluchten te willen spreiden, maar ik hoop dat we daardoor het gesprek met DHL niet in gespreide slagorde moeten aangaan. We moeten zoeken naar een evenwichtige oplossing, waarin economie en ecologie met elkaar worden verzoend. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Ik dank de minister-president en minister Sannen voor hun antwoorden. Ik had van de minister-president echter een krachtadiger antwoord verwacht. Ook had ik verwacht dat hij evenals zijn Waalse collega's, met alternatieven naar DHL zou gaan. Ik vrees een beetje voor de halsstarrigheid van minister Sannen, want hij houdt absoluut vast aan het plafond van 25.000 nachtvluchten. Als hij dat wil, doet hij maar, maar ik ben bang dat de regio dan ten dode is opgeschreven.

Mijnheer de minister-president, u zegt dat als de hub dan toch weg moet, u een nieuwe hub dicht bij ons verkiest in plaats van ver weg. Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Als de hub uit Zaventem verdwijnt, ongeacht of de nieuwe hub in Wallonië of in Vlaanderen terechtkomt, dan vertrekt ook de volledige tewerkstelling uit Zaventem. Als de nieuwe hub bijvoorbeeld naar Frankfurt verhuist, dan blijft er zeker nog een gedeelte van de tewerkstelling over in Vlaanderen. Zaventem blijft in dat geval immers nodig als klein draaischijfje en dat is niet het geval bij een verhuis naar Bierset of Oostende.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, collega's, iedereen moet zich goed bewust zijn van de problematiek. Ik heb reeds verteld dat DHL recentelijk werd overgenomen door de Deutsche Post. DHL werkt op een internationale hub en die bevindt zich in Zaventem. Daarnaast zijn er op diverse plaatsen subhubs. Door de fusie met de Deutsche Post, met een omzet van 45 miljard euro, is DHL gebaat met één internationale hub op één plaats. Wij moeten daar rekening mee houden in al onze discussies en beslissingen. Als te lang wordt geëmmerd over de problematiek, garandeer ik u dat niet langer zal worden gepraat over Chièvres of Bierset, maar over Dresden, Praag, Wenen of Leipzig.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, ik roep alle collega's op om hetzelfde discours aan te houden als we discussiëren met bedrijven, met de milieubeweging en met de buurtbewoners. Ik heb de indruk dat we ons discours nu wel eens durven veranderen naargelang het publiek voor wie we spreken. Dat brengt heel wat onduidelijkheid met zich mee.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, blijkbaar richt de heer Bex zijn woorden tot mij. Iemand die begaan is met de regio kent de incidenties van de luchthaven heel goed. Ik heb er mij nooit aan bezondigd te stellen dat er geen nachtvluchten meer mogen zijn of dat er geen hinder meer mag zijn. De heer Vermeiren weet dat heel goed.

Inzake de milieuvergunning heeft CD&V zelfs een motie ingediend. We stellen de zaak niet in vraag. Er is trouwens nog groeimogelijkheid voor een aantal vluchten. Ik heb willen aantonen dat niet de kwantiteit als dusdanig van belang is, maar wel de spreiding. We zijn er niet van af door een beperking op te leggen van 25.000 vluchten, maar we moeten ervoor zorgen dat mensen kunnen leven met die 25.000 vluchten. Mijn woorden zijn soms misschien scherp, maar ik vrees dat bij het plan-Anciaux de draagkracht van de regio niet voldoende werd ingeschat.

Als mensen van DHL zich zorgen maken over de toekomstmogelijkheden in de regio, is dat omdat ook zij elke dag de krant lezen. Ook zij zien hoeveel actiegroepen er zijn. Ze willen vermijden dat ze de komende jaren dagelijks worden geconfronteerd met problemen, want op die manier kunnen ze niet werken. Ik vraag daarom dat er in godsnaam een goed plan wordt opgesteld dat een draagvlak heeft in de regio. Dat is van heel groot belang. Dat het draagvlak vandaag niet bestaat, heeft niets te maken met de cijfers, maar alles met de spreiding.

Ik ben blij dat iedereen nu op dezelfde golflengte zit. Laten we de heer Coene vergeten, laten we premier Verhofstadt vergeten, laten we de VLD vergeten. (*Rumoer/Gelach*)

Laten we opnieuw serieus werk leveren, want de serieuze mensen zitten hier : de heer Vermeiren en minister-president Somers. Laten we het duo Coene en Verhofstadt buiten beschouwing laten.

De luchthaven werkt slechts op 60 percent van haar capaciteit. Na het teloorgaan van Sabena en Sobelair zijn er 6 tot 7 miljoen passagiers minder. Het gemiddelde Europese verlies bedraagt 52 percent. Laat ons deze economische groeipool ontwikkelen.

Inderdaad, mijnheer Bex, we huiveren voor doublespeak. Laat ons ernstig blijven. Het maakt me

Van Rompuy

gewoonweg ziek dat in de politieke wereld gespeeld wordt met dergelijke omvangrijke en serieuze problemen. Het stoort me enorm dat meningen zomaar tijdens een weekend in de media worden gegoooid. Hier zijn jobs mee gemoeid. Dit is een technisch moeilijk dossier. We hebben een bestuur, een regering, om dat aan te pakken op een deftige manier. Ik wil niet meer worden geconfronteerd met oneliners.

Ik hoop dat uw geweten zuiver is als u een beslissing neemt. Vorige week donderdag had minister Ceysens DHL nog niet ontmoet. Ik hoop dat er intussen een gesprek is aangeknoopt. Uiteraard mag er geen sprake meer zijn van chantage. DHL pleegt chantage, dat is duidelijk. Als de bedrijfsleiders een serieuze regering als gesprekspartner krijgen, zullen ze daarmee stoppen.

Vorig jaar was er grote solidariteit met de slachtoffers van de nachtvluchten. Nu heerst er solidariteit met de werknemers van DHL. Maak u sterk als regering, trek een lijn, beheer, bestuur. Dat is al wat wij vragen. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, ik wil in de eerste plaats benadrukken dat ik het eens ben met de opmerking van de heer Bex. De ommezwaaï die sommigen maken in hun discours verbaast me.

Mijnheer de minister-president, ik ben enigszins ontgoocheld in uw antwoord. Ik vind me niet terug in uw betoog. Er kan voor u geen sprake zijn van een vermindering van de nachtvluchten. Dat is één zaak. Erger nog is dat u spreekt over de ruimte voor groei. Er zullen dus nog nachtvluchten bij komen. U weet niet hoeveel dat er zullen zijn. Betekent dat een aangroei van 50 nachtvluchten, van 500, of van 5.000, of zelfs 50.000 ? In elk geval, hoe klein die groei ook is, hoe denkt u die te verzoenen met de versterking van de nachtrust in de regio ? Het ecologisch draagvlak is nu al overschreden. U slaagt er nu al niet in om die nachtrust te garanderen, laat staan dat u dat kunt met een uitbreiding.

Ik blijf erbij, de enige efficiënte maatregel om ecologie en economie in evenwicht te brengen is een maximale spreiding van de nachtvluchten, gekoppeld aan een afname. Ik spreek niet over een totale stopzetting. Elke afname is welkom. Alle andere voorstellen – hoe onpopulair dat ook klinkt – zullen de nachtrust alleen maar meer verstoren. U

moet ophouden met pretenderen dat u bezorgd bent over de mensen als u over toename spreekt. Wees duidelijk. Maak uw keuze.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement

– 1930 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende vaststelling van de Vlaamse nationale kieskring voor de verkiezing van het Vlaams Parlement

– 278 (1999-2000) – Nrs. 1 en 2

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Joris Van Hauthem en Jan Penris en mevrouw Marijke Dillen houdende de oprichting van één Vlaamse nationale kieskring met regionale correcties voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement

– 1934 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het voorstel van bijzonder decreet van de heren Van Dijck, Loones en Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement, het voorstel van bijzonder decreet van de heer Van Grembergen c.s. houdende vaststelling van de Vlaamse nationale kieskring voor de verkiezing van het Vlaams Parlement en het voorstel van bijzonder decreet van de heren Dewinter, Van Nieuwenhuysen, Van Overmeire, Van Hauthem en Penris en mevrouw Dillen houdende de oprichting van één Vlaamse nationale kieskring met regionale correcties voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, we leven in eigenaardige tijden. Terwijl de federale overheid via politieke tribunes en uitgesproken meningen van federale ministers aankondigt dat ze met belangrijke debatten over onder andere de vergrijzing en de toestand van de sociale zekerheid, wacht tot na de verkiezingen, merken we dat zowel in het Vlaams Parlement als in het federaal parlement alles wat te maken heeft met kiesomschrijvingen, in gestrekte draf wordt afgehandeld.

Ik vraag me af of het goed is voor de democratie dat een aantal moeilijke maar belangrijke beslissingen wordt uitgesteld, terwijl alles wat te maken heeft met onszelf wordt bediscussieerd. Het geeft een wrang gevoel. Ik zeg dit als democraat en niet als partijmilitant van Groen!

Bovendien is het eigenaardig dat, als we het toch hebben over verkiezingen, iets waarover veel fracties het eens zijn en waarover het Arbitragehof in zijn arrest van mei zich duidelijk uitsprak, namelijk de dubbele kandidatuurstelling, er niets gebeurt. Ik verwijs naar de verklaringen van federaal minister Dewael op vragen van de heren Bourgeois en De Crem. Het is een illustratie van de manier waarop dit dossier wordt aangepakt. Ook wat hier deze morgen is gebeurd, was een minder mooie illustratie van wat ik een vaudeville zou noemen.

Dit dossier is politiek niet correct aangepakt. We droegen medeverantwoordelijkheid in de paars-groene regering op het federaal niveau. Er bestond een goede traditie om alles wat federaal moet worden beslist, maar repercussies heeft op Vlaamse materies, te bespreken met de partners die verantwoordelijkheid dragen in het Vlaams Parlement, én in de Vlaamse regering.

Toen we in 1999 onderhandelden op het federaal niveau, hadden we contact met VU-ID, die niet in de federale regering, maar wel in de Vlaamse regering zat. In dit dossier is dat niet gebeurd. Op federaal niveau werd een akkoord gemaakt over de Vlaamse verkiezingen, terwijl twee partners in de Vlaamse regering in de krant hebben moeten lezen welke hervormingen voor deze verkiezingen werden doorgevoerd. Is het niet eigenaardig dat met Franstalige partijen op het federaal niveau een akkoord wordt gemaakt over de vormgeving van de Vlaamse verkiezingen zonder twee partners die in de Vlaamse regering zitten, daarbij te betrekken? Ik vind dat een niet-correcte toepassing van het begrip 'elementair politiek fatsoen'.

Ik heb nog een tweede bedenking bij dit punt. Ik dacht dat de Vlaamse partijen het erover eens waren om via een wijziging of een andere toepassing van artikel 18 van de Grondwet, het hele pakket dat verband houdt met de Vlaamse verkiezingen over te hevelen naar het Vlaams Parlement. Dat aspect van het akkoord is tot op heden niet uitgevoerd. Wij vragen ons af waarom dat nog niet is gebeurd.

Wat nu op het getouw staat, is niet conform de lijn van de verschillende staatshervormingen. Ikzelf heb, samen met nogal wat collega's, in 1995 bewust gekozen voor het Vlaams Parlement. We dachten dat de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement een democratisch deficit kon wegwerken. Als verkozenen konden we rechtsreeks – positief of negatief – door de bevolking worden gesanc-tioneerd voor de materies waarvoor we bevoegd waren. Ik vond dat een uitdaging. Ik vond het ook een uitdaging te beginnen met een nieuw parlement. We begonnen niet alleen met een nieuwe lei maar ook met nieuwe griffels, zoals we het destijds zelf verwoord hebben. Ondanks alle verklaringen bij de opening van dit Vlaams Parlement, en ondanks alle resoluties en moties, wordt blijkbaar vooral op federaal niveau beslist over de vormgeving van de Vlaamse verkiezingen. Verkiezingen, en de manier waarop die worden georganiseerd, zijn een van de grondregels voor een democratisch politiek landschap. Als democraat doet dat pijn.

Ik ben geen separatist, en zelfs geen confederalist. Als federalist vind ik het toch eigenaardig dat iets wordt uitgevoerd zonder dat contact wordt opgenomen met de betrokken instellingen. We worden rechtstreeks verkozen maar de manier waarop dit gebeurt, wordt rechtstreeks bepaald door een instelling die slechts onrechtstreeks betrokken is als we de geest van de staatshervorming toepassen. Enerzijds voel ik me goed onder deze koepel, maar anderzijds voel ik me niet goed nu we opnieuw dreigen terecht te komen onder de stomp van federale bricolages.

Als we de teksten goed lezen, ook op federaal niveau, dan moeten we het er op zijn minst over eens zijn dat die juridisch betwistbaar zijn. Is het goed dat men in het federale parlement met een gewone wet onze verkiezingen kan regelen terwijl we zelf een tweederde meerderheid nodig hebben om een aantal zaken te regelen? Wordt er geen oneigenlijk gebruik gemaakt van een overgangsartikel in de bijzondere wet om de organisatie van de Vlaamse verkiezingen te regelen op federaal niveau indien het Vlaams Parlement dat zelf niet zou doen? Dat

Geysels

is de interpretatie van minister Dewael in de Kamer.

Alle juristen die we hebben geraadpleegd in het Vlaams Parlement waren het er ondanks hun meningsverschillen over eens dat er een tweederde meerderheid nodig is conform de Grondwet en de bijzondere wet. Er was een meningsverschil tussen professor Van Orshoven en professor Veny. Volgens de heer Van Orshoven maakt men op federaal vlak oneigenlijk gebruik van artikel 63, terwijl de heer Veny meende dat het wel kon op federaal vlak. Ze waren het er wel over eens dat dit onderwerp hier thuishoort en dat er een tweederde meerderheid nodig is.

Ik geef een ander voorbeeld van deze juridische eigenaardigheden. In tegenstelling tot wat de heer Tobback zegt, hoort alles wat met het quorum te maken heeft, hier nu reeds thuis. Ik verwijs naar artikel 29 sexies. Dit betekent dat als het federale parlement op een creatieve manier een regeling maakt voor het quorum, er mogelijkheden zijn om die te betwisten.

Er werd al een aantal keren gewezen op de timing. Ik wil hier niet de discussie heropenen die in de commissie werd gevoerd over de opmerkingen van de Raad van State. Daar werd gezegd dat het eigenlijk niet goed is om in een gezonde democratie op minder dan 1 jaar voor de verkiezingen de spelregels te veranderen. We hebben gediscussieerd over de draagwijdte van die uitspraak. We hebben gediscussieerd over het feit of de opmerkingen van de Commissie van Venetië, door de heer Denys de Venetianen genoemd, rechtstreeks toepasbaar zijn op dit of een ander niveau.

Dé vraag die we ons moeten stellen, is of het goed is fundamentele spelregels te wijzigen nu we vlak voor de ontbinding van het parlement staan. We hebben – gelukkig – samen beslist om ons begin mei voor te bereiden op de verkiezingen en van deze vergadering geen permanente verkiezingsmeeting te maken. Wat houdt dit echter in? Vooral de nieuwe regeling in de Kamer en Senaat is goedgekeurd, zitten we zeer kort voor de ontbinding van het Vlaams Parlement. Is dit voor herhaling vatbaar? Is dit goed?

Ik zal niet de vergelijking maken tussen Vlaanderen of België en staten die nog in ontwikkeling zijn, zoals Azerbeidzjan. Dat zou te goedkoop en demagogisch zijn. We mogen echter niet te veel pretentie hebben als we zelf op een soepele ma-

nier, zo kort voor de verkiezingen, fundamentele regels wijzigen. Bovendien, en ik zal dat blijven herhalen, wordt die aanpassing grotendeels op een ander niveau beslist. Om al die redenen hebben we moeilijkheden met deze gang van zaken.

Ik zal ook nog een aantal algemene bedenkingen geven. Ik richt me nu tot de democratische fracties in dit parlement. Als het nu voorliggende ontwerp in de Kamer wordt goedgekeurd, dan is het mogelijk dat 9,8 percent van de stemmen niet wordt vertaald in de toekenning van zetels. In tegenstelling tot het federaal parlement hebben we 124 zetels. In de Kamer zijn dat er 88. Bij ons wordt een proportioneel stelsel gehanteerd. Dit houdt in dat tien tot twaalf zetels, honderdduizenden stemmen, niet zullen worden vertegenwoordigd. Of het nu om een groene stem of een voor de N-VA gaat, maakt niet uit. De vraag is of het om een verfijning gaat van de democratie. Ik meen van niet.

Daarnet heb ik met de heer Denys gediscussieerd over het proportionele en het meerderheidsstelsel, zoals het wordt toegepast in een aantal Angelsaksische landen. Ik heb toen gewezen op de problemen van de mengvormen. Om dat te illustreren zal ik een citaat voorlezen van een aantal politicologen van de KULeuven, met name van de heer Maddens, toch iemand die verbonden is geweest aan onze instelling, en de heer Noppe. Ze hebben het in hun artikel over die mengvorm. Ze schrijven: 'Enerzijds wordt het parlement een stuk minder representatief. Anderzijds krijgt de kiezer geen grote greep op de regeringsvorming omdat er niet voluit werd gekozen voor een meerderheidssysteem op zijn Brits. Ons nieuwe systeem blokt de kleine partijen af, maar laat de grote partijen ongemoeid. Zo evolueren we naar een stelsel van vier partijen die onder elkaar bedisselen wie de dienst uitmaakt in de regering, terwijl het parlement niet langer adequaat de bekommernissen van de kiezer weerspiegelt. Dit is democratisch gezien het worst case scenario.'

Ik zal dat citaat niet herhalen. Ik wil toch de vraag stellen of een veelkleurig parlement haaks staat op efficiënt en effectief bestuur. Het is niet omdat vijf of zes verschillende klanken in het parlement naar voren komen op basis van ideologische keuzes en programmatorische bekommernissen, dat de regering niet efficiënt zou kunnen besturen. Het efficiëntie criterium gebruiken op het niveau van het bestuur om het parlement tot een twee- of driestromenparlement te degraderen, is onjuist. Dames en heren, ik vraag u dus daarover nog eens na te denken.

Geysels

Mijnheer de voorzitter, in de commissie hebt u gevraagd dat het 'federale niveau zich zou neerleggen bij de politieke uitspraak van het Vlaams Parlement over deze kwestie, ook als er niet voor provinciale kieskringen wordt gekozen'. Dat betekent dat het federale niveau deze beslissing respecteert en zelf geen wetsvoorstel, -ontwerp of amendement indient. Het betekent ook dat de bestaande ontwerpen worden veranderd, tenzij men via een mengeling van perfide neigingen en perverse bedoelingen een kiesdrempel op arrondissementeel niveau wil invoeren.

De vraag is of de fracties in het Vlaams Parlement het daarmee eens zijn. Als dit zo zou zijn, dan klopt er niets meer van het arrest van het Arbitragehof dat er een logica is tussen een grotere kiesomschrijving en een kiesdrempel. Er is geen logica tussen een kleine kiesomschrijving en een relatief hoge kiesdrempel, rekening houdend dat we het hier over 124 zetels hebben en niet over 88. Mij benieuwt niet alleen wat het Arbitragehof daarover zou zeggen, maar wel wat de fracties daarover denken. Ze hebben toch een zusterfractie in het federale parlement.

Ik wil in alle rust een aantal uitspraken van collega's aanhalen. De heer Lauwers heeft in de commissie gezegd dat als het voorstel hier niet wordt goedgekeurd, Spirit op het federale niveau het wetsontwerp niet zal steunen. Mevrouw Van Weert heeft daar in een interview op 22 november 2003 aan toegevoegd: 'Pas als het Vlaams Parlement akkoord gaat met de provinciale kieskringen, kunnen we over drempels spreken. A contrario, geen provinciale kiesomschrijving, geen drempel.' De vraag aan de Spirit-fractie is dan ook of ze de stemmen zullen leveren voor de meerderheid rond een kiesdrempel als de provinciale kieskringen niet worden goedgekeurd.

De heer Stevaert kon hier vandaag niet zijn, maar ik wil hem toch ook citeren. Hij heeft op 8 november 2003 in De Morgen en De Standaard gezegd dat als er geen provinciale kiesomschrijvingen komen, er ook geen kiesdrempel komt. Mijn vraag is wat het standpunt van sp.a is.

Een derde citaat is van de heer Denys van vanmorgen. Hij vindt dat de logica tussen een kiesdrempel en een grotere kiesomschrijving moet worden gehandhaafd. Trek zelf de conclusie. Ik wil vermijden dat zware woorden van perfiditeit en perversiteit toch nog realiteit zouden worden.

We hebben in de commissie een aantal argumenten naar voren gebracht van politieke, institutionele en juridische aard en ook inzake timing. De heer Denys heeft daarna tot bezinning opgeroepen. We hebben vorige week gemerkt wat de resultaten daarvan waren en ik heb niets nieuws gehoord.

Vanmorgen nog riep de heer Vermeiren op om te wachten, maar een nieuw politiek signaal hebben we niet gekregen. Wat gebeurt er dan wel? Wij hebben de afgelopen weken geen koehandel aanvaard. We hebben niet gemarchandeerd. Voor ons ligt het niet gemakkelijk. Er is een bezinningsperiode ingebouwd, maar dat heeft niets opgeleverd.

De lijn die we altijd in de commissie hebben aangehouden indachtig zullen wij het voorstel niet goedkeuren. Zoals in de commissie zal onze fractie zich hier onthouden. We zijn op zich niet tegen provinciale kiesomschrijvingen, maar er zijn een hele reeks fundamentele opmerkingen waarop nooit positief is gereageerd.

Ik besluit. Als volksvertegenwoordiger vind ik dat met dit dossier is geknoeid. Als Vlaams volksvertegenwoordiger vind ik dat men grotendeels over onze hoofden heen beslist. Als lid van de groene fractie voel ik me gepest. Ik kan u echter verzekeren dat dit alles de gedrevenheid van onze groep alleen maar versterkt. Beslist wat u wil, maar we zullen bewijzen dat we boven de 5-percentdrempel uitkomen – als die drempel er komt. En we zullen bewijzen dat groen een mooie kleur is in een parlement. (*Applaus bij Groen!, CD&V en Spirit*)

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, vandaag zijn hier al veel beschouwingen gemaakt over wat er moet gebeuren als er geen tweederde meerderheid wordt gehaald. Ik wil het eerst toch even hebben over de voorliggende tekst. Spirit is, zoals voorheen de VU en dus ook de N-VA, altijd een principiële voorstander geweest van een Vlaamse kieskring met arrondissementele aanpassingen vanaf de vijfde of de zesde plaats. Dat voorstel is ooit nog in de commissie behandeld. De Raad van State zei dat het Vlaams Parlement terzake niet bevoegd is omdat men zo een volledig nieuw systeem zou invoeren. Vooralsnog behoort dat tot de bevoegdheden van de Kamer. Dat bewijst nog maar eens dat de integrale overheveling van de constitutieve autonomie en zeker van het kiessysteem broodnodig is.

Lauwers

De provinciale kiesomschrijvingen zijn voor ons een tussenoplossing. We zijn voor omdat we willen vermijden dat het Vlaams Parlement bijna uitsluitend of overwegend zou bestaan uit burgemeesters en schepenen. Het gevaar van een gemeentelijke benadering is groot in het Vlaams Parlement omdat veel bevoegdheden van dit parlement te maken hebben met gemeentelijke aangelegenheden. De neiging is hier dus nog groter dan in de Kamer om een gemeentelijk mandaat te combineren met een parlementair mandaat. Bovendien zou er zo een bijkomend evenwicht ontstaan tussen de zogenaamde vertegenwoordiging van de kleine en van de grote gemeenten en steden in het Vlaams Parlement.

We moeten vermijden dat de Kamer een assemblee zou worden van nationale politici en het Vlaams Parlement een assemblee van communalisten. Ik zeg daarmee niet dat we dat moeten verbieden, hoewel we voorstander zijn van een doorgedreven cumulverbod. Ik zit echter al te lang in de gemeentepolitiek om dit verbod absoluut te willen maken. Bovendien zijn er provinciale kieskringen voor de Kamer en is er een Vlaamse kieskring voor de Senaat. Ik geloof dat het behoud van arrondissementele kieskringen voor het Vlaams Parlement een hiërarchie zou creëren bij de politici, maar eveneens bij de bevolking. Om die reden hebben wij tijdens de vorige legislatuur in de Kamer vanuit de oppositie de provinciale kieskringen goedgekeurd. Om die reden doen we hier voor het Vlaams Parlement hetzelfde. Ten slotte is er nog de vraag of dat nu nog wel kan. Is het wel fatsoenlijk om dat vandaag nog te doen ?

Ik geef toe dat het laat is. Uiteindelijk doen wij niets anders dan het bestaande systeem van de Kamer overplanten naar het Vlaams Parlement. Het systeem van 2003 toepasselijk maken voor 2004. De kiezer is er al mee vertrouwd. De partijen zijn er al op georganiseerd. Het niet wijzigen van de kieskringen zal meer verwarring stichten bij de kiezer dan het wel wijzigen ervan. Het is volstrekt onjuist om de invoering ervan te bestempelen als ingaand tegen de code van goede praktijk bij verkiezingsaangelegenheden van de Raad van Europa, zoals de heer Van den Brande in de commissie heeft gedaan. Ik begrijp dat de oppositie met alle middelen tracht de voorstanders ervan in verwarring te brengen. Dat was echt geen goed argument. Ik geef wel toe dat het de hoogste tijd wordt en dat er vandaag moet worden beslist.

Ik nodig iedereen ertoe uit, ook Groen!, consequent te handelen met wat er in de federale Kamer is goedgekeurd en de logica van provinciale kieskringen door te trekken.

Dan komen we bij de vragen voor het geval het niet wordt goedgekeurd. Of men nu voor of tegen de aanpassing van de kieskringen is, iedereen is het erover eens dat de gedeelde bevoegdheid uiteindelijk leidt tot een knoeiboel en dat het hele dossier daardoor grotendeels is verrot. Ik roep iedereen op om in de parallelle fractie in de Kamer de consecutieve autonomie van de kiesstelsels zo snel mogelijk volledig over te dragen naar de regio's.

Als hier een tweederde meerderheid wordt gehaald, krijgen we de discussie over de drempels. Mevrouw Van Weert heeft gezegd dat wij, hoewel wij in de Kamer bij het behandelen van de provinciale kieskringen om principiële redenen van laagdrempelige en zo hoog mogelijke representatieve democratie niet de kiesdrempel van 5 percent hebben gesteund, bereid zijn om vandaag juist omwille van de conformiteit, in het Vlaams Parlement bij provinciale kieskringen een vijfpercentdrempel goed te keuren.

De vraag is dan wat er gebeurt als de drempel niet wordt goedgekeurd. Als we hier geen tweederde meerderheid halen, dan verbind ik mijn partij ertoe, zoals mevrouw Van Weert al heeft gezegd, geen steun te verlenen aan het doordrukken van een provinciale kieskring via de Kamer. Wij hebben die beslissing om principiële redenen genomen. Wij zijn van mening dat wij en niemand anders hiervoor bevoegd zijn.

Bovendien wil ik iedereen waarschuwen. Het gaat hier om een juridisch omstreden kwestie. Het feit dat het Vlaams Parlement er vandaag over zal stemmen, betekent, ongeacht de resultaten van de stemming, dat het Vlaams Parlement zijn bevoegdheden terzake opneemt en uitoefent. Het advies van professor Van Orshoven gaat trouwens nog veel verder. Hij is van mening dat het Vlaams Parlement hiervoor sinds 1995 per definitie al bevoegd is.

Ik wil hier geen juridische discussie aanvatten. Ik wil hier enkel waarschuwen voor het feit dat de invoering van provinciale kieskringen op het federale niveau tot klachten bij de Raad van State en later zelfs tot het ongeldig verklaren van de verkiezingen kan leiden. Ik zou iedereen willen waarschuwen dat we hier beter afblijven. Dit is een veel te riskante onderneming.

Lauwers

Indien de provinciale kieskringen er niet komen, heeft dit dossier eigenlijk geen goede kanten meer. Ik vraag me af wat er in dat geval zou gebeuren met de arrondissementele drempels, met de provinciale apparentering, met de lijstverbinding, met het quorum, met de verlaging van de verkiesbaarheidsleeftijd tot 18 jaar, met de man-vrouwverhouding op de lijsten of met het opvolgerssysteem.

We hebben onze bekommernissen reeds aan onze federale coalitiepartners overgemaakt. Mevrouw Van Weert en ikzelf hebben hierover reeds een aantal verklaringen afgelegd. Indien de tweederde meerderheid in het Vlaams Parlement niet wordt bereikt, zal het partijbestuur van Spirit zijn standpunt moeten bepalen.

Ik zou iedereen nogmaals willen waarschuwen. In dat geval zou het hier, voor zover dat momenteel nog niet het geval is, een echt schaakspel worden. Ik vrees dat alle politieke partijen in een beschamende mallemolen zouden terechtkomen. Indien de discussie door het kortetermijndenken over kortetermijnbelangen zou worden beheerst, zou er geen ruimte meer zijn voor het langetermijndenken of voor de verfijning van de democratie.

De afloop van dat schaakspel kan ik niet voorspellen. Mijn partij beschikt over één pion. Andere partijen beschikken over meer pionnen, over koninginnenstukken en over paarden of lopers. Zwart is aan zet.

Er is maar één goede manier om dit dossier te behandelen, namelijk de goedkeuring van de provinciale kieskringen. Alle andere beslissingen zouden de chaos enkel vergroten. (*Applaus bij Spirit*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van bijzonder decreet van de heren Van Dijck, Loones en Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Op dit decreet is er een amendement tot vervanging van het bijzonder decreet dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 2

voorgesteld door de heren Filip Dewinter,
Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire,
Joris Van Hauthem en Jan Penris
en mevrouw Marijke Dillen
na indiening van het verslag

Voorstel van bijzonder decreet

De tekst van het voorstel van bijzonder decreet vervangen door wat volgt :

“Artikel 1

Dit bijzonder decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De verkiezing van een derde van de rechtstreeks gekozen leden van het Vlaams Parlement gebeurt op basis van één Vlaamse nationale kieskring. De Vlaamse kieskring omvat alle administratieve arrondissementen die tot het Vlaamse Gewest behoren.

Artikel 3

De verkiezing van twee derden van de rechtstreeks gekozen leden van het Vlaams Parlement gebeurt op basis van kieskringen die één of meer administratieve arrondissementen omvatten, als volgt verdeeld :

Provincie Antwerpen :

1° Kieskring Antwerpen

2° Kieskring Mechelen-Turnhout

Provincie Vlaams-Brabant :

3° Kieskring Halle-Vilvoorde

4° Kieskring Leuven

Voorzitter

De stemming over het artikel wordt aangehouden.

Provincie Limburg :

5° Kieskring Hasselt-Tongeren-Maaseik

Artikel 2

Provincie Oost-Vlaanderen :

6° Kieskring Gent-Eeklo

7° Kieskring Sint-Niklaas-Dendermonde

8° Kieskring Aalst-Oudenaarde

In de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wordt in bijlage 1, tabel A. – Verkiezing van de Vlaamse Raad, vervangen door de volgende tabel :

“A. – Verkiezing van het Vlaams Parlement

Provincie West-Vlaanderen :

9° Kieskring Brugge

10° Kieskring Kortrijk-Roeselare-Tielt

11° Kieskring Veurne-Diksmuide-Ieper-Oostende.

Provincie Antwerpen

Kieskring Antwerpen

Hoofdplaats : Antwerpen

Administratief arrondissement Antwerpen

Kieskantons

Antwerpen

Boom

Brecht

Kapellen

Kontich

Zandhoven

Artikel 4

De hoofdplaats van de Vlaamse nationale kieskring wordt gevestigd in Mechelen.

Artikel 5

Een lijst mag maximaal zoveel kandidaten tellen als er zetels te verdelen zijn.

Administratief arrondissement Mechelen

Kieskantons

Mechelen

Duffel

Heist-Op-Den-Berg

Lier

Puurs

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt de praktische uitvoering van dit bijzonder decreet.

Administratief arrondissement Turnhout

Kieskantons

Turnhout

Arendonk

Herentals

Hoogstraten

Mol

Westerlo

Artikel 7

Dit bijzonder decreet is de eerste keer van toepassing bij de eerstkomende algehele vernieuwing van het Vlaams Parlement.”.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Artikel 1

Dit bijzonder decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Provincie Vlaams-Brabant

Kieskring Vlaams-Brabant

Hoofdplaats : Leuven

Voorzitter

Administratief arrondissement Leuven

Kieskantons

Leuven
Aarschot
Diest
Glabbeek
Haacht
Landen
Tienen
Zoutleeuw

Administratief arrondissement Halle-Vilvoorde

Kieskantons

Asse
Halle
Lennik
Meise
Vilvoorde
Zaventem

Provincie Limburg

Kieskring Limburg

Hoofdplaats : Hasselt

Administratief arrondissement Hasselt

Kieskantons

Hasselt
Beringen
Genk
Herk-de-Stad
Sint-Truiden

Administratief arrondissement Tongeren

Kieskantons

Tongeren
Bilzen
Borgloon
Maasmechelen
Riemst
Voeren

Administratief arrondissement Maaseik

Kieskantons

Maaseik
Bree
Neerpelt
Peer

Provincie Oost-Vlaanderen

Kieskring Oost-Vlaanderen

Hoofdplaats : Gent

Administratief arrondissement Gent

Kieskantons

Gent
Deinze
Evergem
Destelbergen
Lochristi
Nazareth
Nevele
Oosterzele
Zomergem
Waarschoot

Administratief arrondissement Eeklo

Kieskantons

Eeklo
Assenede
Kaprijke

Administratief arrondissement Sint-Niklaas

Kieskantons

Sint-Niklaas
Beveren
Lokeren
Sint-Gillis-Waas
Temse

Administratief arrondissement Dendermonde

Kieskantons

Dendermonde
Hamme

Voorzitter

	Tielt
	Meulebeke
	Oostrozebeke
	Ruiselede
Wetteren	
Zele	
Administratief arrondissement Aalst	Administratief arrondissement Veurne
Kieskantons	Kieskantons
Aalst	Veurne
Geraardsbergen	Nieuwpoort
Herzele	
Ninove	Administratief arrondissement Diksmuide
Zottegem	Kieskantons
Administratief arrondissement Oudenaarde	Diksmuide
Kieskantons	
Oudenaarde	Administratief arrondissement Ieper
Kruishoutem	Kieskantons
Horebeke	Ieper
Brakel	Mesen
Ronse	Zonnebeke
Provincie West-Vlaanderen	Poperinge
Kieskring West-Vlaanderen	Vleteren
	Wervik
Hoofdplaats : Brugge	Administratief arrondissement Oostende
Administratief arrondissement Brugge	Kieskantons
Kieskantons	Oostende
Brugge	Gistel”.
Torhout	De stemming over het artikel wordt aangehouden.
Administratief arrondissement Kortrijk	
Kieskantons	Artikel 3
Kortrijk	Het hoofdbureau van de kieskring Antwerpen fun- geert als gewestelijk centraal bureau.
Avelgem	De stemming over het artikel wordt aangehouden.
Harelbeke	
Menen	
Administratief arrondissement Roeselare	
Kieskantons	Artikel 4
Roeselare	Dit bijzonder decreet is de eerste keer van toepas- sing bij de eerstkomende algehele vernieuwing van het Vlaams Parlement.
Lichtervelde	De stemming over het artikel wordt aangehouden.
Hoogdele	
Izegem	De artikelsgewijze bespreking is gesloten.
Administratief arrondissement Tielt	
Kieskantons	

Voorzitter

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jean Geraerts, Jan Penris en Pieter Huybrechts en mevrouw Niki De Gryze betreffende de vrijwaring van de motorcross-sport

– 1270 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Geraerts, Penris en Huybrechts en mevrouw De Gryze betreffende de vrijwaring van de motorcross-sport :

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat :

- 1° de motorcross-sport een sport is die in Vlaanderen veel wordt beoefend en ons land veel wereldkampioenen opleverde ;
- 2° een tekort aan circuits onder meer problemen met zich meebrengt inzake veiligheid, mobiliteit en wildcrossen ;
- 3° het behoefteonderzoek aantoonde dat er een grote behoefte is aan extra circuits voor 14.000 sportbeoefenaars ;
- 4° een totaal van 12 à 15 permanente circuits in Vlaanderen, zoals bijvoorbeeld Agalev voorstelt, onvoldoende tegemoetkomt aan de behoeften van de motorsport ;
- 5° er bovendien grote problemen zijn inzake verenigbaarheid van de organisatie van eenmalige evenementen met de Vlaremwetgeving ;
- 6° de incorporatie in de wetgeving van omzendbrief 99/01 over de advisering m.b.t. de verenigbaarheid van "omlopen voor wedstrijden, test- en oefenritten met motorvoertuigen" aan dat laatste probleem tegemoet kan komen ;

7° deze kwesties momenteel op de agenda staan van de Vlaamse regering ;

- vraagt de Vlaamse regering dringend in overleg met de motorcrossfederaties de nodige maatregelen te nemen om het probleem van het nijpende tekort aan circuits voor de beoefening van de motorsport op te lossen. Voor de permanente circuits geldt een aantal van 5 à 6 per provincie als absoluut minimum. Ten behoeve van eenmalige evenementen moet de omzendbrief 99/01 zo snel mogelijk opgenomen worden in de Vlaamse regelgeving.

Dit voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen.

Bij brief van 4 december 2003 heeft de heer Huybrechts verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 69, punt 5 van het Reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking.

De heer Huybrechts heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit voorstel van resolutie werd in juni 2002 ingediend. We kunnen enkel vaststellen dat er voor de motorcrosssterreinen – behoudens enkele vrijblijvende verkiezingsbeloften – niet veel is veranderd.

Het aantal omlopen waar motorcrossers hun hobby mogen en kunnen beoefenen, is sterk gedaald. In 1990 waren er 63 permanente oefencircuits. Daarvan blijven er maar enkele over. De oorzaak hiervan is een combinatie van de wetgeving op het vlak van ruimtelijke ordening en milieu. Ook de organisatoren van eenmalige evenementen botsen op de strenge Vlarem-wetgeving.

Het tekort aan crossterreinen veroorzaakt tal van problemen. Door een overbezetting van de terreinen ontstaan veiligheidsproblemen, want beroepscrossers moeten op hetzelfde terrein trainen als liefhebbers, en volwassenen en jeugd trainen ook samen. Bovendien zorgt het tekort aan omlopen voor wildcrossen.

In Vlaanderen zijn er ongeveer 14.000 motorcrossers : 9.000 liefhebbers doen mee aan wedstrijden, 5.000 liefhebbers zijn niet aangesloten bij een club. Deze mensen hebben nood aan voldoende in-

Huybrechts

frastructuur, om hun sport op een behoorlijke manier te kunnen beoefenen. De regering heeft, in overleg met de provincies, bepaald dat er in Vlaanderen maximum 15 permanente omlopen komen. Dit is ruim onvoldoende. Nederland bijvoorbeeld beschikt over 60 terreinen.

Ondanks de recente belofte van minister Keulen – ik verwijs naar het verslag van de commissie voor Sport van 4 december 2003 –, is er zeer weinig gerealiseerd. Enkel de provincies Limburg en Antwerpen hebben voor enkele mogelijke circuits gezorgd. Volgens de minister is er in de andere provincies een grote terughoudendheid om bijkomende permanente omlopen vast te leggen. Zeker na de bijkomende belofte van minister Keulen om de leeftijd om deel te nemen aan wedstrijden te verlagen van 15 tot 12 jaar, is er nood aan bijkomende crossterreinen.

Het Vlaams Blok vraagt in dit voorstel van resolutie aan de regering om in voldoende omlopen te voorzien, niet enkel om de geluidsoverlast van de gemotoriseerde sporten te spreiden, maar ook om het ongecontroleerd crossen te vermijden. Het Vlaams Blok wil de permanente en occasionele inplantingsplaatsen met zorg afbakenen. Zo kan een gezond evenwicht ontstaan tussen sport en milieu.

Het Vlaams Blok hoopte dat de traditionele partijen het voorstel van resolutie in de commissie zouden goedkeuren. Tot onze spijt werd ons voorstel op 4 december 2003, in de commissie voor Sport, door alle partijen – jammer genoeg ook door de VLD en CD&V – weggestemd.

Ik ben er zeker van dat, na enige bezinning, ook bij de collega's van de andere partijen het gezond verstand de bovenhand zal halen, en zij ervoor zullen zorgen dat de regering onverwijld de nodige permanente en occasionele omlopen ter beschikking stelt van de motorcrossers. Daarom vraag ik de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van het Vlaams Blok ter vrijwaring van de motorcross-sport. *(Applaus bij het Vlaams Blok)*

De voorzitter : De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Huybrechts zegt dat we nergens staan. Er is toch al wel heel veel werk geleverd aangaande het probleem van de permanente mo-

torcrosssterreinen in Vlaanderen. Een aantal provincies staan heel ver in het aanwijzen van omlopen en het treffen van de nodige maatregelen op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu. Het is uitvoerig besproken in de commissie, waarbij ik spijtig genoeg niet aanwezig kon zijn. Er wordt verder aan gewerkt en de evolutie ziet er goed uit.

De twaalf tot vijftien permanente omlopen lijken ons voldoende als ze goed zijn ingebed in de regelgeving. Het Vlaams Blok stelt voor om er nog meer te maken. We moeten toch de realiteit onder ogen zien. Wat betreft de occasionele omlopen is er nog een probleem maar ook daar wordt aan gewerkt. Deze krijgen zeker nog verder onze aandacht. Om die reden en om het dossier hier niet te moeten herhalen, zullen we dit voorstel niet steunen.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, er zijn geen nieuwe elementen opgedoken in de periode tussen de bespreking in de commissie en vandaag die zouden verantwoorden dat het dossier vandaag opnieuw ter discussie wordt gesteld. De discussie werd in de commissie gevoerd.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb een verslag bij van de commissie waarin staat dat minister Keulen het volgende verklaart : 'De provincies krijgen tot eind december 2003 de tijd om deze omlopen aan te duiden.' We zijn nu 14 januari 2004 en nog steeds is er van de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant niets bekend ondanks de belofte van de minister.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het al of niet aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? *(Ja)*

Einde van de stemverrichtingen.

Voorzitter

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 20 leden hebben ja geantwoord ;
 3 leden hebben zich onthouden ;
 97 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Geraerts Jean
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Lootens-Stael Dominiek
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bril Louis
 Browaeys Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien

Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Kindermans Gerald
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Ory Flor
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Schuermans Eddy
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid

Voorzitter

Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbossche Walter
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Loones Jan
 Van Dijck Kris
 Vandenbroeke Chris

De bespreking wordt niet aangevat.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1930 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over het amendement op de artikelen 1, 2, 3 en 4 en tot toevoeging van nieuwe artikelen 5, 6 en 7 en over de artikelen 1, 2, 3 en 4 van het voorstel van bijzonder decreet van de heren Van Dijck, Loones en Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement.

De hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 2 van de heren Dewinter, Van Nieuwenhuysen, Van Overmeire, Van Hauthem, Penris en mevrouw Dillen tot vervanging van het bijzonder decreet.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 19 leden hebben ja geantwoord ;
 96 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 20 leden hebben ja geantwoord ;
 100 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Geraerts Jean
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Lootens-Stael Dominiek
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bril Louis
 Browaey Jozef

Voorzitter

Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Kindermans Gerald
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Ory Flor
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan

Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Schuermans Eddy
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van bijzonder decreet van de heren Van Dijck, Loones en Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok zal dit voorstel van

Dewinter

decreet goedkeuren. We vinden dit immers de tweede beste oplossing, na ons eigen voorstel van een nationale Vlaamse kieskring. We zullen dit eveneens goedkeuren omdat we het Vlaams Parlement de schande en de vernedering willen besparen dat binnen enkele weken niet wij, maar het federale parlement, met onder andere de Parti Socialiste, zou beslissen over de grootte van de kieskringen van de Vlaamse verkiezingen op 13 juni. Dat heeft ons er van overtuigd onze goedkeuring te hechten aan dit voorstel. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik heb daarnet zeer uitvoerig ons standpunt en ons stemgedrag toegelicht. Ik heb ook een oproep gedaan tot alle democratische fracties in dit parlement. Het feit dat het Vlaams Blok dit zal goedkeuren, betekent dat democratische fracties in dit parlement met de steun van extreem-rechts groten-deels de verkiezing van dit Vlaams Parlement gaan bepalen, met als mogelijk risico dat kleinere democratische partijen, die ook kleur geven aan dit parlement, worden uitgesloten. Ik wil zeggen aan die fracties : als u dit goedkeurt, slaap goed. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
70 leden hebben ja geantwoord ;
15 leden hebben zich onthouden ;
30 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
73 leden hebben ja geantwoord ;
15 leden hebben zich onthouden ;
32 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaets Jozef
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gabriels Jaak
Gatz Sven
Geraerts Jean
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Loones Jan
Lootens-Stael Dominiek
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Schepens Cis
Sols Guy
Strackx Felix
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van den Eynde Marleen

Voorzitter

Van Dijck Kris
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Caluwé Ludwig
 De Meyer Jos
 De Roo Johan
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Demeester-De Meyer Wivina
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Brande Luc
 Van der Poorten Mark
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef

Van Rompuy Eric
 Vandenbossche Walter
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 Declercq Veerle
 Dua Vera
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Holemans Dirk
 Malcorps Johan
 Ory Flor
 Ramon Frans
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Vermeulen Jo

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van bijzonder decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 21 januari 2004 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.55 uur.*
